

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

5. september 2016
16/05406-3

Samlenotat til rådsmøde den 29. september 2016

Indhold

1. Geoblocking: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF, KOM (2016) 289.....	2
2. Forbrugerbeskyttelse: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, KOM (2016) 283.....	25
3. Konkurrenceevnetjek: Status for realøkonomien.....	40
4. Status på situationen i den europæiske stålindustri.....	43
5. Deleøkonomi: En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi, KOM (2016) 356	56

1. Geoblocking: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF, KOM (2016) 289

Notatet er en opdatering af grund- og nærhedsnotat af 4. juli 2016. Ændringer er fremhævet med fed/kursiv.

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 25. maj 2016 forslag til forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted. Med forslaget ønsker Kommissionen at fremme et velfungerende indre marked gennem lige adgang til varer og visse tjenesteydelser i hele EU. Forslaget er en del af Kommissionens e-handelspakke, der har til hensigt at sætte skub i den europæiske e-handel.

Forslaget indeholder et forbud mod adgangsbegrænsning af f.eks. hjemmesider og applikationer på baggrund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted, samt forbud mod automatisk omdirigering uden kundens samtykke.

Endvidere foreskriver forslaget, at kunder uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted vil få ret til at handle på samme vilkår som lokale kunder i følgende situationer:

- 1) Salg af varer, der ikke leveres af den erhvervsdrivende til den medlemsstat, hvor kunden er bosat,*
- 2) Udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion ikke er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser,*
- 3) Salg af tjenesteydelser, der fysisk leveres i den medlemsstat, hvor sælger er aktiv, men hvor kunden ikke er statsborger, har bopæl eller hjemsted.*

Ensartet håndhævelse og bistand til forbrugere er ligeledes nøgleelementer i forslaget. Forslaget lægger blandt andet op til, at håndhævelsesmekanismene i forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejde og i forbudsdirektivet 2009/22/EF ændres, således at de også gælder for dette forslag, når kunden er en forbruger.

Forslaget vurderes at kunne få økonomiske konsekvenser såfremt andelen af danske forbrugeres e-handel i udlandet stiger. Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere forslagets konsekvenser for konkurrence-

evnen, men faktorer såsom et højere omkostningsniveau og afgiftstryk i Danmark end i mange andre EU-lande kan spille ind. Forslaget kan medføre statsfinansielle konsekvenser i form af et reduceret dansk afgiftsprodukt. **Beløbsstørrelsen afhænger af, hvor udbredt handlen bliver.**

Regeringen støtter som udgangspunkt, at der skabes større gennemsigtighed for europæiske forbrugere og virksomheder, som handler online. Det er imidlertid afgørende, at løsningen ikke resulterer i unødige byrder for virksomhederne, eller skaber uklarhed om forbrugernes rettigheder eller medfører væsentlige statsfinansielle konsekvenser. I forlængelse heraf er regeringen skeptisk i forhold til, at forslaget muligvis kan medføre øgede omkostninger for bl.a. små- og mellemstore virksomheder. Regeringen lægger vægt på, at **forslaget ikke giver mulighed for yderligere brug af forretningsmodeller, hvor der systematisk drages fordel af medlemsstaternes forskellige afgifts- og momssatser.**

Rådet indledte gennemgangen af forslaget med en række spørgerunder i juni 2016, og genoptog forhandlingerne den 8. september. Det slovakiske formandskabs målsætning er at vedtage en generel indstilling på KKE-rådsmødet i november 2016.

Der er generelt støtte i Rådet til forslagets overordnede formål om at fremme e-handel i Europa, men den indledende gennemgang af forslaget på rådsarbejdsgruppeniveau har vist, at der er behov for afklaring på en række centrale punkter. På baggrund af de foreløbige forhandlinger er det således ikke muligt at fastslå, hvor de øvrige medlemsstater står i forhold til forslagets enkelte elementer.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har ved KOM (2016) 289 af 25. maj 2016 fremsendt forslag om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF.

Forslaget er oversendt til Rådet den 30. maj 2016 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsmæssige procedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Et velfungerende indre marked, herunder det digitale, ligger højt på Kommissionens politiske dagsorden. Kommissionen erklærede i strategien for det digitale indre marked fra maj 2015, at visionen er at skabe et digitalt indre marked, hvor varer, personer, tjenesteydelser og kapital frit

kan bevæge sig på tværs af grænser, og hvor borgere og erhvervsdrivende kan udøve online aktivitet uanset nationalitet eller bopæl.

Forslaget er den del af Kommissionens e-handelspakke fra den 25. maj, som har til hensigt at sætte skub i den grænseoverskridende europæiske e-handel. Pakken indeholder desuden elementer om pakkeleveringsløsninger til rimelige priser, effektiv forbrugerbeskyttelse på tværs af grænserne samt retningslinjer om anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis.

3. Formål og indhold

Forslaget skal bidrage til et velfungerende, konkurrencedygtigt indre marked gennem lige adgang til varer og visse tjenesteydelser i hele EU.

Med forslaget ønsker Kommissionen at forhindre geoblokering og andre former for forskelsbehandling på baggrund af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted således, at forbrugere og erhvervsdrivende, der ønsker at købe varer og tjenesteydelser i et andet EU-land, ikke forskelsbehandles med hensyn til blandt andet priser, salgs- eller betalingsvilkår.

Forslaget tilsigter ligeledes at skabe mere gennemsigtighed for europæiske forbrugere og erhvervsdrivende, der handler online samt lige konkurrencevilkår og øget forbrugertillid gennem en mere ensartet håndhævelse af eksisterende regler.

I det følgende gennemgås de centrale elementer i Kommissionens forslag.

Anvendelsesområde

Følgende situationer er omfattet af forslaget:

- a) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor kunden har bopæl eller hjemsted,
- b) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i samme medlemsstat som den, hvor kunden har bopæl eller hjemsted, men kunden er statsborger i en anden medlemsstat,
- c) når en erhvervsdrivende sælger varer eller tjenesteydelser eller agter at gøre det i en medlemsstat, hvor kunden opholder sig midlertidigt uden at have bopæl eller hjemsted i den pågældende medlemsstat,

De former for erhvervsdrivende, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked (servicedirekti-

vet) er ikke omfattet af forslaget. Det drejer sig blandt andet om finansielle tjenesteydelser, visse tjenesteydelser indenfor transportsområdet, audiovisuelle tjenester m.v.

Ydermere foreskriver servicedirektivets artikel 20, stk. 2, at der kan være objektive forhold, såsom forskellige markedsvilkår eller nationale særregler, der kan legitimere, at erhvervsdrivende anvender forskellige vilkår for visse forbrugere i visse lande. Hvis bestemmelserne i forslaget strider mod bestemmelserne i servicedirektivets artikel 20, stk. 2, har bestemmelserne i forslaget forrang.

Endvidere berører forslaget ikke de regler, der finder anvendelse på beskatningsområdet.

Efter forslaget berører forordningen ikke EU-lovgivningen om civilt samarbejde. En erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen skal ikke fortolkes således, at vedkommende retter sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl som omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra b, i forordning (EF) nr. 593/2008 (Rom I-forordningen) og artikel 17, stk. 1, litra c, i forordning (EU) nr. 1215/2012 (Bruxelles I-forordningen).

Forslaget indebærer således, at efterlevelse af forordningen ikke i sig selv udgør et sådant forhold, som efter Rom I-forordningens artikel 6, stk. 1, litra b, medfører, at en aftale mellem en erhvervsdrivende og en forbruger skal være underlagt lovgivningen i forbrugerens opholdsland, og som efter Bruxelles I-forordningens artikel 17, stk. 1, litra c, medfører, at sidstnævnte forordnings regler om retternes kompetence i sager om forbrugerftaler skal finde anvendelse.

Hvorvidt en erhvervsdrivendes hjemmeside må anses for at rette sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl, skal således – som hidtil – foretages ud fra en samlet vurdering af hjemmesiden.

Adgang til onlinegrænseflader

Ifølge forslaget må erhvervsdrivende ikke ved hjælp af blandt andet tekniske foranstaltninger, såsom IP-adresser og betalingsmidler blokere eller begrænse adgangen til deres onlinegrænseflade¹ på baggrund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted.

---

¹ Definition: et websted eller applikationer, der drives af eller på vegne af virksomheden, og som skal give kunder mulighed for at se varer eller tjenesteydelser med henblik på salg

Det vil ifølge forslaget fortsat være muligt at have f.eks. forskellige hjemmesider, der er tilpasset bestemte markeder i forhold til sprog, varesortiment m.v., men det vil omvendt ikke være tilladt at omdirigere kunder på baggrund af nationalitet, bopæl eller hjemsted til de lokale hjemmesider, uden kundens samtykke. Endvidere er det et krav, at alle udgaver af onlinegrænsefladen er let tilgængelige for kunden til enhver tid.

Forbuddene gælder dog ikke, hvis adgangsbegrænsningen eller omdirigeringen er nødvendig for at sikre, at erhvervsdrivende overholder et retligt krav i EU-retten eller i national lovgivning. F.eks. kan der være love, der begrænser kundernes adgang til visse varer eller tjenesteydelser i visse medlemsstater, blandt andet forbud mod visning af bestemte former for indhold. I disse særlige tilfælde skal den erhvervsdrivende klart begrunde adgangsbegrænsningen. Begrundelsen skal være formuleret på det sprog, der anvendes på den onlinegrænseflade, som kunden oprindeligt forsøgte at få adgang til.

Adgang til varer og tjenester

Som det fremgår af forslagets artikel 4 må erhvervsdrivende i en række bestemte situationer ikke anvende forskellige generelle betingelser for adgang² til deres varer eller tjenesteydelser eller afstå fra at sælge på baggrund af kundens bopæl, nationalitet eller hjemsted.

I følgende situationer vil kunder uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted få ret til at handle på samme vilkår som lokale kunder:

- a) Salg af varer, der ikke leveres af den erhvervsdrivende eller på vegne af den erhvervsdrivende over grænsen til den medlemsstat, hvor kunden er bosat. I disse tilfælde skal kunden kunne købe varer på samme betingelser, herunder pris- og leveringsbetingelser, som tilsvarende kunder, der har bopæl i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret. Det vil betyde, at en udenlandsk kunde selv vil skulle arrangere transport eller afhente varen i den pågældende medlemsstat eller i en anden medlemsstat, som den erhvervsdrivende leverer til.
- b) Udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser såsom cloud-tjenester, datalagring, webhosting og firewalls, med mindre tjenesteydelsens vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser. Fx er elektroniske musik- og bogtjenester ikke

² Forslaget definerer termen 'generelle betingelser for adgang' "som alle de vilkår, betingelser og andre oplysninger, herunder salgspriser, der regulerer adgangen til varer eller tjenesteydelser, som en virksomhed udbyder til salg, og fastsættes, anvendes og stilles til rådighed for den brede offentlighed af eller på vegne af virksomheden, og som gælder i mangel af en individuelt forhandlet aftale mellem virksomheden og kunden".

omfattet af forslagets artikel 4, men kan blive omfattet som følge af evalueringen, der er beskrevet i forslagets artikel 9.

- c) Salg af tjenesteydelser, såsom hotelophold, biludlejning og billetter til musikfestivaler eller forlystelsesparker, der fysisk leveres i den medlemsstat, hvor sælger opererer, men hvor kunden ikke er statsborger, har sin bopæl eller sit hjemsted.

Det vil fortsat være muligt for erhvervsdrivende at rette deres virksomhed mod forskellige medlemsstater eller bestemte kundegrupper i form af målrettede tilbud og forskellige vilkår og betingelser.

Litra b vedrørende elektronisk leverede tjenesteydelser gælder ikke for erhvervsdrivende, der er fritaget for moms på grundlag af bestemmelserne i momssystemdirektivets særordning for små erhvervsdrivende (2006/112/EF). I Danmark betyder det, at personer og virksomheder, som ikke skal momsregistreres, vil være undtaget fra bestemmelsen i litra b. Det er fx tilfældet når en virksomheds momspligtige leverancer samlet ikke overstiger 50.000 kr. årligt. Særordningen i momssystemdirektivet anvendes forskelligt i EU-landene, hvorfor litra b vil have en forskellig udstrækning i EU-landene.

Situationer, hvor erhvervsdrivende, som følge af et specifikt lovkrav eller forbud i lov mod at sælge visse varer eller tjenesteydelser til bestemte kunder eller markeder, er undtaget fra forbuddet.

Hvad angår salg af bøger forhindrer bestemmelserne ikke erhvervsdrivende i at anvende forskellige priser over for kunder i bestemte områder, hvis de er forpligtet hertil i henhold til national lovgivning, der er i overensstemmelse med EU-retten. National lovgivning kan derfor fortsat kræve, at erhvervsdrivende overholder visse regler om prisfastsættelse for bøger.

Betalingsmidler

Forordningen indeholder et forbud mod forskelsbehandling relateret til betaling. Konkret må erhvervsdrivende ikke anvende forskellige betingelser for betaling på grund af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted. Forbuddet gælder, når betalinger foretages via en række elektroniske transaktioner (pengeoverførsler, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument af samme varemærke), når der kan kræves stærk kundeautentifikation af betaleren, så man er sikker på, hvem kunden er, og når betalingerne er i en valuta, som betalingsmodtageren accepterer.

Aftaler om passivt salg

Kommissionen foreslår, at aftaler med erhvervsdrivende, der indeholder begrænsninger for passivt salg, dvs. besvarelse af uopfordrede henvendelser fra individuelle kunder, automatisk er ugyldige. Formålet er at forhindre, at forslaget bestemmelser omgås ved hjælp af kontraktlige midler.

Håndhævelse, bistand til forbrugere og ændringer i forbrugerbeskyttelseslovgivning

For at understøtte effektiv overholdelse og håndhævelse af indholdet af forordningen foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne udpeger myndigheder, der varetager håndhævelsen af forordningen. Medlemsstaterne skal fastsætte sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Forslaget lægger op til, at håndhævelsesmekanismerne i forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejde og i forbudsdirektivet 2009/22/EF ændres, således at de også finder anvendelse på denne forordning i de tilfælde, hvor kunden er en forbruger.

Endvidere skal medlemsstaterne udpege et eller flere kontaktpunkter, der er ansvarlige for at yde praktisk bistand til forbrugere i tilfælde af tvister mellem forbrugere og erhvervsdrivende om anvendelsen af forordningen.

Revisionsklausul

Kommissionen skal senest to år efter forordningens ikrafttrædelse, og herefter hvert femte år præsentere en evaluering, herunder forslag om ændringer i lyset af den retlige, tekniske og økonomiske udvikling.

I forbindelse med evalueringen skal det vurderes, om forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4, stk. 1, litra b, også bør gælde for elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, forudsat at erhvervsdrivende har de nødvendige rettigheder i de relevante områder. Kommissionen vil således blandt andet se på, om fx elektroniske musik- og bogtjenester skal være omfattet af forbuddet i artikel 4, stk. 1.

Afsluttende bestemmelser

Forslaget har virkning senest seks måneder efter forslaget er trådt i kraft.

Kravene for elektronisk leverede tjenesteydelser har virkning fra 1. juli 2018.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver.

Europa-Parlamentet har endnu ikke formelt udtalt sig om forslaget. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO-udvalget). ***Róza Maria Gräfin von Thun und Hohenstein (EPP) er valgt til ordfører på forslaget.***

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen redegør i forslaget for, at udfordringerne vedrørende geoblokering og andre former for forskelsbehandling har grænseoverskridende dimensioner, idet problemstillingen oftest opstår, når en kunde fra en medlemsstat henvender sig til en erhvervsdrivende i en anden medlemsstat. Kommissionen fremhæver i den forbindelse, at de eksisterende regler, herunder national gennemførelse af gældende EU-ret på området, ikke hidtil har kunnet adressere problemet fuldt ud.

Det er således Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålet med forordningen ikke i tilstrækkeligt omfang vil kunne opnås af medlemsstaterne, men derimod på unionsniveau.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet regeringen deler Kommissionens vurdering af, at der er tale om en bred dagsorden, der går på tværs af grænser, hvorfor det er væsentligt med en fælles europæisk tilgang, som understøtter vækstpotentialet uden at skabe unødige byrder.

6. Gældende dansk ret

Lov om tjenesteydelser i det indre marked

Loven om tjenesteydelser i det indre marked blev vedtaget i maj 2009 som en gennemførelse af reglerne i direktiv 2006/123/EF (servicedirektivet). Loven fastsætter blandt andet forbud mod at forskelsbehandle tjenestemodtagere på baggrund af nationalitet, opholdssted eller hjemsted, med mindre det kan begrundes i objektive kriterier, herunder faktiske meromkostninger grundet geografisk afstand, forskellige markedsvilkår eller nationale særregler.

E-handelsloven

Direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel i det indre marked (e-handelsdirektivet) er gennemført i dansk ret ved e-handelsloven i april 2002.

Reglerne indebærer blandt andet, at erhvervsdrivende er forpligtet til at give nogle generelle oplysninger om den erhvervsdrivende, pris, tekniske oplys-

ninger i forbindelse med aftaleindgåelse og give en ordrebekræftelse. Derudover indeholder reglerne forbud mod skjult reklame. Reglerne supplerer de regler, der allerede gælder efter dansk ret, f.eks. i markedsføringsloven og forbrugeraftaleloven.

E-handelslovens materielle regler (fx oplysningsforpligtelserne) gælder både nationalt og ved grænseoverskridende markedsføring. De materielle bestemmelser absorberes ofte af anden lovgivning (fx markedsføringsloven). Overtrædelser af de materielle bestemmelser er således typisk også i strid med god markedsføringsskik.

E-handelslovens bestemmelser gælder både i forholdet mellem erhvervsdrivende og mellem erhvervsdrivende og forbrugere. En række bestemmelser kan dog fraviges ved aftale i forholdet mellem erhvervsdrivende.

Efter e-handelsloven gælder der som udgangspunkt et afsenderlandsprincip, dvs. at det er lovgivningen i det land, hvor tjenesteyderen er etableret, der regulerer forholdet mellem parterne. Deraf følger endvidere et krav om gensidig anerkendelse. Det betyder, at de danske myndigheder skal respektere, at tjenesteydere, som er etableret i et andet EU/EØS-land, alene er undergivet lovgivningen i etableringslandet for så vidt angår retsområder omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Forbrugerbeskyttelsessamarbejde

Forordning 2006/2004/EF om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet trådte i kraft i 2005. Det overordnede formål er at etablere et formelt og bindende samarbejde mellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder med henblik på at styrke håndhævelsen af forbrugerreguleringen i EU. Som følge af forordningen har hver medlemsstat udpeget en eller flere myndigheder, der varetager forpligtelserne i forordningen og et kontaktpunkt, der sikrer behørig koordination mellem de udpegede myndigheder. I Danmark er det Forbrugerombudsmanden.

Forbudsloven

Loven om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser (forbudsloven) blev vedtaget i december 2000, som en gennemførelse af reglerne i direktiv 98/27/EF om søgsmål med påstand om forbud på området beskyttelse af forbrugernes interesser.

Det overordnede formål med reglerne er at koordinere medlemsstaternes love og administrative bestemmelser for at sikre et velfungerende indre marked gennem en mere effektiv beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser. Forbudsloven har ikke længere nogen større praktisk betydning i Danmark, da det europæiske myndighedssamarbejde vedrørende forbruger-

beskyttelse nu i større grad varetages under forordningen om forbrugerbeskyttelse (forbrugerbeskyttelsessamarbejdet).

Gruppefritagelsen for kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis
Forordning 330/2010/EU og bekendtgørelse nr. 739 af 23. juni 2010 om gruppefritagelse for kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis har til formål at identificere typer af vertikale aftaler mellem erhvervsdrivende, der generelt er fritaget fra det konkurrenceretlige forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler.

Gruppefritagelsen gælder kun for aftaler mellem erhvervsdrivende og kun for aftaler om køb og salg af varer eller tjenesteydelser indgået mellem ikke-konkurrenter (vertikale aftaler). Samordnet praksis er også omfattet, og hermed menes koordinering af adfærd uden at indgå en egentlig aftale.

Gruppefritagelsen identificerer også typer af vertikale aftaler, der indeholder alvorlige konkurrencebegrænsninger, og som derfor er ulovlige. Det kan fx være vertikale aftaler, der indeholder bindende videresalgspriser eller visse former for områdebeskyttelse.

Der skelnes mellem aktivt salg og passivt salg. Ved aktivt salg forstås aktiv henvendelse til individuelle kunder, og ved passivt salg forstås besvarelse af uopfordrede henvendelser fra individuelle kunder. Som udgangspunkt kan begrænsninger i en erhvervsdrivendes aktive salg være lovlige, hvorimod begrænsninger i en erhvervsdrivendes passive salg som udgangspunkt vil være ulovlige.

En erhvervsdrivendes salg via internettet betragtes generelt som en form for passivt salg. Hindringer i adgangen til at sælge via internettet vil derfor som udgangspunkt udgøre en alvorlig konkurrencebegrænsning i strid med forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler.

Lov om Bruxelles I-forordningen og kontraktskonventionsloven

Danmark er tilknyttet Bruxelles I-forordningen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område på mellemstatsligt grundlag i medfør af en parallelaftale, og forordningen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 med senere ændringer.

Rom I-forordningen erstatter konvention 80/934/EØF om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser (Rom-konventionen), som er gennemført i dansk ret ved kontraktskonventionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 139 af 17. februar 2014.

Da retsgrundlaget for Rom I forordningen er EF-traktatens artikel 61, litra c, jf. artikel 65, finder forordningen ikke anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender).

Tvister om hvilket lands retsregler, der skal finde anvendelse ved afgørelsen af retskonflikter vedrørende kontraktlige forpligtelser, skal derfor i Danmark løses efter Rom-konventionen.

Det følger af Rom-konventionens artikel 5, stk. 2, at parternes lovvalg ikke kan medføre, at en forbruger berøves den beskyttelse, der tilkommer ham i medfør af ufravigelige regler i loven i det land, hvor han har sin bopæl, såfremt der i dette land forud for aftalens indgåelse er fremsat særligt tilbud over for ham eller er foretaget reklamering, og han der har foretaget de handlinger, der fra hans side er nødvendige for aftalens indgåelse. Det samme gælder, hvis den anden part har modtaget forbrugerens bestilling i dette land.

Rom-konventionens bestemmelse om forbrugeraftaler svarer til, men er ikke enslydende med Rom I forordningen, og indeholder ikke en henvisning til at den erhvervsdrivende ”retter sin virksomhed mod den medlemsstat, hvor forbrugeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl”, som anført i forslagets artikel 1, stk. 5.

Momsregler

Momsområdet er harmoniseret, og den danske momslov er en implementering af det fælles EU-Momssystemdirektiv. Leveringsstedet er som udgangspunkt bestemmende for til hvilken medlemsstat, der skal afregnes moms.

Det betyder, at f.eks. en tysk erhvervsdrivende, der sælger til en dansk forbruger, efter gældende regler skal betale moms i Danmark, da det er her varen leveres, og her forbruget finder sted, hvis den erhvervsdrivende afsætter varer for et beløb, der overstiger den danske fjernsalgsgrænse. Dog skal der betales tysk moms, hvis varen afhentes af den danske forbruger i Tyskland, eller hvis den danske forbruger selv står for at arrangere transporten f.eks. via en selvstændig fragtfører. Leveringsstedet betragtes i denne situation for at være i Tyskland.

Det forsøges på momsområdet i videst muligt omfang at begrænse en forretningsmodel, hvor den erhvervsdrivende *indirekte* står for transporten af varen til forbrugeren. Der er fx begrænsninger for, i hvilket omfang den erhvervsdrivende må reklamere for transportfirmaer, der tilbyder at transportere varen.

Prisfastsættelse på bøger

Det danske bogmarked er fuldt liberaliseret. På baggrund af politisk aftale af 23. oktober 2009 blev den sidste rest af fastprisdensationen fra Konkurrenceloven fjernet, således at de danske bogpriser blev helt fri med virkning fra 1. januar 2011.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning, der ikke skal implementeres, men vil gælde umiddelbart i medlemslandene. Da forordningen medfører ændringer af en række gældende direktiver, kan det dog tilsvarende blive nødvendigt at ændre de danske regler i medfør heraf.

Forbrugerbeskyttelsessamarbejde – forordning (EF) 2006/2004

Såfremt forordningsforslaget vedtages i sin foreliggende form skal anvendelsesområdet i forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet ændres. Denne ændring er en del af Kommissionens foreslåede revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet.

Forbudsloven

Såfremt forordningsforslaget vedtages i sin foreliggende form skal anvendelsesområdet i forbudsloven ændres.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at skabe en øget legitimitet i forhold til brug af forretningsmodellen, hvor der anvendes en selvstændig fragtfører i forbindelse med grænseoverskridende levering af varer.

Når forbrugeren anvender en selvstændig fragtfører, vil leveringsstedet være i den medlemsstat, hvor sælger er etableret og hvorfra varen afhentes. Det betyder, at moms skal afregnes jf. ovenstående efter momssatserne i sælgers medlemsstat. Det kan give et øget incitament for handel fra medlemsstaterne med lavere momssatser og derved resultere i et mindre provenu til den danske statskasse samt andre medlemsstater med et relativt højt afgiftstryk, som grænser op til medlemsstater med lavere afgiftstryk. ***Omfanget af mindreprovenuet vil afhænge af, hvor udbredt denne forretningsmodel bliver.***

Der kan desuden opstå en mindre administrativ udgift hos håndhævelsesmyndigheden, hvis forordningen medfører en øget sagsmængde. Det samme gælder for den myndighed, der udpeges som kontaktpunkt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

På den ene side forventes kravene om mere gennemsigtighed, herunder bedre muligheder for at sammenligne priser og sortiment på tværs af markeder, og lige adgang til varer og tjenesteydelser i bestemte situationer at kunne skabe mere konkurrence på det europæiske marked til gavn for forbrugere og erhvervsdrivende i både Danmark og i EU.

Dertil er det vurderingen, at bedre håndhævelse af eksisterende regler gennem blandt andet styrket myndighedssamarbejde kan skabe øget efterspørgsel, da forbrugere i højere grad kan føle sig trygge ved, at deres rettigheder kan håndhæves, når de f.eks. handler online i andre EU-lande.

På den anden side kan forslaget medføre negative konsekvenser for Danmarks e-handelsbalance såfremt andelen af danske forbrugeres e-handel i udlandet stiger. Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere forslagets konsekvenser for konkurrenceevnen, men faktorer såsom et højere omkostningsniveau og udfordringerne med et højere afgiftstryk i Danmark end i mange andre EU-lande kan spille ind.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det er den foreløbige vurdering, at forslagets forbud mod blokering og begrænsning af hjemmesider samt automatisk omdirigering vil medføre administrative omstillingsomkostninger for de omfattede erhvervsdrivende (dvs. erhvervsdrivende, som har mindst to lokale hjemmesider, som er tilpasset de forskellige markeder). Omstillingsomkostningerne vil bestå i, at erhvervsdrivende skal bruge tid på at udvikle og implementere den tekniske løsning, som gør det muligt for kunden at samtykke ved omdirigering til lokal hjemmeside. Endvidere vurderes det, at der vil være mindre løbende administrative byrder som følge af blandt andet løbende opdatering af den tekniske løsning.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre de administrative omstillingsomkostninger og de løbende administrative byrder forbundet med forslaget, da det er vanskeligt at fastslå antallet af danske erhvervsdrivende, som vil skulle tilpasse sig kravet. Det vurderes dog, at forbuddet ikke medfører væsentlige administrative konsekvenser, da det forventes at påvirke en relativ lille andel af danske erhvervsdrivende, hvoraf størstedelen vil være store virksomheder.

Forslaget vurderes endvidere at kunne medføre øvrige efterlevelseskonsekvenser i form af direkte udgifter til virksomhedernes håndtering af henvendelser fra udenlandske kunder, herunder etablering af fysiske afhentningssteder. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre udgifterne forbundet hermed, da det vil afhænge af, hvor mange kunder fra

andre EU-lande, som ønsker at købe varer hos danske erhvervsdrivende og som ikke allerede kan tilgå disse i dag.

8. Høring

Kommissionens forslag blev sendt i høring i specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål den 25. maj. med frist for hørings-svar den 8. juni. Der er modtaget svar fra Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet Tænk og LO.

Generelle bemærkninger

Danmarks Rejsebureau Forening støtter forordningens tilsigtede formål om at fjerne diskrimination på baggrund af nationalitet eller bopæl for både forbrugere og virksomheder.

Dansk Industri (DI) støtter et velfungerende digitalt indre marked, men påpeger, at salgstvung, som foreslået i nærværende forslag, derimod risikerer at få særligt mindre og mellemstore virksomheder til helt at fravælge online handel. **DI** stiller spørgsmålstegn ved, om proportionalitetsprincippet er opfyldt i forhold til den foreslåede salgspflicht, ligesom **DI** er uenig med Kommissionens vurdering af, at det vil ”øge retssikkerheden” for de erhvervsdrivende og ”ikke pålægge de erhvervsdrivende nogen uforholdsmæssige omkostninger”.

Dansk Erhverv hilser Kommissionens ønske om at gøre det lettere for både virksomheder og forbrugere at handle på tværs af de enkelte medlemsstater velkommen. **Dansk Erhverv** ser dog en række problemer i forhold til selve forslaget, som forstærkes af, at forslaget behandler handel med varer, tjenesteydelser og digitalt indhold ens, selvom det er meget forskellige måder at handle på.

Dansk Erhverv bemærker, at man i titlen på forordningen ikke længere benytter ordet ”uberettiget”, men blot skriver ”geoblokering”. **Dansk Erhverv** påpeger, at det således fremstår som om, at alle former for geoblokering er ulovlige og skal bekæmpes.

Dansk Erhverv påpeger, at e-handelsbutikker, ligesom fysiske butikker skal have lov til at vokse og udvikle sig i deres eget tempo. **Dansk Erhverv** frygter, at især de små og mellemstore virksomheder vil blive ramt hårdt af det fremsatte forslag, da de ikke har ressourcerne til at yde kundeservice og reklambehandling på tværs af grænserne, og ikke nødvendigvis har de juridiske kompetencer, der skal til for at sikre, at de hele tiden har styr på, hvornår der er tale om et aktivt og et passivt salg.

Dansk Erhverv mener Kommissionen bør arbejde på at fjerne de barrierer, der i dag gør, at virksomhederne afholder sig fra at tilbyde deres varer på tværs af grænserne.

Dansk Erhverv gør opmærksom på den seneste Eurobarometerundersøgelse, hvor forbrugerne tilkendegiver, at de ved køb på udenlandske hjemmesider er mest bekymret for, at det er besværligt med eventuelle reklamationer. Ifølge **Dansk Erhverv** vil problemstillingen kun blive forstærket med forslaget.

Dansk Erhverv frygter, at forslaget kan åbne op for en omgåelse af momsreglerne, hvis netbutikken kan slippe for at betale dansk moms ved at henvise forbrugerne til en transportør. **Dansk Erhverv** mener, at det vil være konkurrenceforvridende for de danske virksomheder.

Forbrugerrådet Tænk er overordnet set tilfredse med Kommissionens initiativ om at få gjort op med geografisk blokering og andre former for forskelsbehandling af forbrugere i EU.

LO bemærker, at e-handel er kommet for at blive og ser gode muligheder for vækst for danske e-handelsvirksomheder både nu og fremover. **LO** er dog bekymret for forslagets tanker om, at forbrugerne i EU skal have bedre mulighed for at købe, hvor det billigst. **LO** mener, det er en for simpel tilgang at mene, at priser og vilkår skal være ens, bare fordi handlen foregår på nettet og påpeger, at lønninger, moms og omkostningsniveau er forskellige i EU. **LO** frygter, at forslaget vil stille lande med lavere lønomkostninger langt bedre og uundgåeligt føre til pres på danske lønninger, eller at e-handelen rykker til lande med lav moms og lavere lønomkostninger.

LO frygter, at forslaget vil skabe unfair konkurrence til skade for danske arbejdspladser, da det kun er de allerstørste netbutikker, der har kræfterne til at håndtere de mange forskellige nationale regler, som netbutikker skal forholde sig til, når de sælger over grænserne. Ifølge **LO** kan salgsplichten ende med at få mange af de små og mellemstore netbutikker til at opgive e-handel. Forslaget kan ifølge **LO** åbne op for en ny type forretningsmodel, der organiserer transporten af varer fra de billigste lande med den billigste moms rundt i EU. **LO** frygter, at forslaget kan føre til en omgåelse af momsreglerne, hvis netbutikken kan slippe for at betale dansk moms ved at henvise forbrugerne til en transportør.

Formål og anvendelsesområde

Danmarks Rejsebureau Forening finder det bekymrende, at Kommissionen ikke finder behov for, at transportsektoren skal være omfattet af forordningen. **Danmarks Rejsebureau Forening** nævner, Kommissionens

egne undersøgelser viser, at forbrugere ofte udsættes for geo-blocking ved køb af flybilletter. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener derfor, at transportører bør inkluderes i forslaget for at sikre forbrugerne mod diskrimination og skabe lige konkurrencevilkår for udbydere. Transportøren vil modsat rejsebureauet således ikke være omfattet af forslaget til forordning om geoblokering. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener derfor, at der vil blive skabt en utilfredsstillende konkurrencemæssig situation, da to konkurrerende udbydere vil blive underlagt forskellige regelsæt. **Danmarks Rejsebureau Forening** mener ligeledes, at det bliver problematisk, da forordningen ikke omfatter køb med videresalg for øje.

Danmarks Rejsebureau Forening nævner, at luftfartsselskaber samt andre udbydere af turistmæssige ydelser ofte benytter sig af såkaldte ”agentportaler”. Agentportaler er kort beskrevet rejsebureauernes adgang til informationer om kampagner, priser, regler og lignende hos de respektive udbydere. Tillades geo-blocking fortsat for disse portaler, vil konkurrencesituationen forværres. Særligt i relation til transportører vil dette være problematisk, da transportører ikke vil være underlagt bestemmelserne i forordningen hverken i forhold til rejsebureauet, eller i forhold til slutkunden.

Danmarks Rejsebureau Forening vil derfor på det kraftigste opfordre til, at transportører inkluderes under forordningen. Alternativt kan udbydere under pakkerejsedirektivet undtages forordningens bestemmelser på linje med transportører.

DI er grundlæggende enig i, at diskrimination på baggrund af kunders nationalitet, bopæl eller hjemsted bør bekæmpes. Ifølge **DI** er spørgsmålet imidlertid, hvornår der foreligger en sådan diskrimination. **DI** påpeger, at servicedirektivets art. 20, stk. 2, indeholder en nuancering af dette spørgsmål, som er værd fortsat at holde for øje, nemlig at det ikke udgør ulovlig diskrimination, når forskellige adgangsbetingelser til en service er saglige og ”direkte begrundet i objektive kriterier”. **DI** støtter ønsket om at gøre det mere klart, hvornår noget er lovligt eller forbudt efter servicedirektivets art. 20, stk. 2. **DI** kan derfor som udgangspunkt støtte den foreslåede art. 1, stk. 6, som giver forrang til forordningen frem for servicedirektivet. Endvidere støtter **DI**, at de former for virksomhed, der er undtaget fra servicedirektivet i henhold til servicedirektivets art. 2, stk. 2, også foreslås undtaget fra forordningens anvendelsesområde, jf. art. 1, stk. 3.

I forhold til lovvalg og værneting (tvistløsning), jf. art. 1, stk. 5, mener **DI**, at en salgsplicht kan medføre, at spørgsmålet om lovvalg og værneting pludselig bliver relevant for sælgere, der ikke tidligere ønskede at sælge uden for deres eget geografiske område eller kun solgte til enkelte uden-

landske markeder, men som nu vil blive tvunget til at sælge til hele EU. Det kan i følge **DI** f.eks. blive relevant om sælgers hjemmeside er på dansk, engelsk eller tysk, idet sproget på hjemmesiden kan have betydning for, om markedsføringen må anses for rettet mod udenlandske forbrugere. **DI** mener, at en salgspflicht kan øge sælgerens risiko forbundet med tvister ganske betydeligt, som normalt vil blive indregnet i den generelle produktpris, og derfor vil gå ud over kunderne på de markeder, sælgeren aktivt markedsfører sig.

Omkring lovvalg og værneting bemærker **Dansk Erhverv**, at det altid vil være op til en domstol at vurdere, om de mener, at aftalen ud fra en samlet betragtning har nærmere tilknytning til forbrugerens hjemland, og at det derfor alligevel vil være forbrugerens hjemlands regler, der finder anvendelse.

Definitioner

DI bemærker, at de foreslåede definitioner og begreber bør sammenholdes og, medmindre der er god grund til andet, ensrettes med den tilsvarende begrebsanvendelse i lignende EU-retsakter.

Adgang til onlinegrænseflader

DI støtter generelt den foreslåede øgede transparens. **DI** påpeger dog, at det er uklart, hvad der nærmere ligger i, at forbuddene ikke gælder, hvor adgangsbegrænsningen eller omdirigeringen kræves ved lov. **DI** vil gerne vide, hvorvidt det medfører, at erhvervsdrivende potentielt kan straffes, hvis den erhvervsdrivende har installeret adgangsbegrænsning eller omdirigering, og hvis den ikke har det, afhængig af hvad der måtte gælde af nationale særregler i alle medlemsstater. **DI** fremhæver, at såfremt det er tilfældet, vil den foreslåede bestemmelse medføre væsentlige administrative byrder.

Da **Dansk Erhverv** ikke ønsker en salgspflicht, mener de heller ikke, at det giver mening, at forbrugerne skal sikres adgang til hjemmesider, hvor de ikke har adgang til at benytte sig af de tilbud, der er på hjemmesiden. **Dansk Erhverv** supplerer med, at det skal bemærkes, at virksomhederne blandt andet benytter sig af geoblokering eller rerouting for at sikre sig, at forbrugerne kommer hen på hjemmesider, hvor produkterne passer til forbrugerens hjemland.

Hvis det prioriteres at sikre den specifikke form for gennemsigtighed – hvor forbrugere kan se varer til priser de ikke har adgang til at købe – bør der ifølge **Dansk Erhverv** skelnes mellem blokering af hjemmesider og omdirigering (rerouting). Det er **Dansk Erhvervs** indtryk at blokering sjældent benyttes andre steder end der, hvor der faktisk er et lovkrav om det (som eksempelvis på alkohol, spil og tobak). **Dansk Erhverv** mener

derfor, at et forbud hverken vil være nogen særlig hjælp for forbrugerne eller nogen væsentligt ulempe for virksomhederne. I forhold til omdirigering er det **Dansk Erhvervs** holdning, at de erhvervsdrivende fortsat bør kunne benytte sig af omdirigering således, at forbrugerne henvises til hjemmesider, hvor de også kan gennemføre et køb. Såfremt det foreslåede forbud mod omdirigering fastholdes, skal det sikres, at både samtykkeordningen i bestemmelsens stk. 2 og oplysningskravet i bestemmelsens stk. 4 kan efterleves med mindst mulige administrative og økonomiske omkostninger for de erhvervsdrivende.

Forbrugerrådet Tænk gør opmærksom på, at forbrugerne i lang tid har været ramt af forskellige blokeringer, som forhindrer dem i at købe varer i webshops på tværs af landegrænser på grund af deres nationalitet eller bopæl samt oplever prisdiskrimination, der betyder, at en dansk forbruger kan ende med at skulle betale mere for samme produkt end f.eks. en tysk forbruger. **Forbrugerrådet Tænk** er således positiv stemt overfor, at Kommissionen vil forhindre en kunstig opsplittning af markederne og styrke forbrugernes rettigheder.

Adgang til varer og tjenesteydelser

i) Salg af varer uden levering

DI er imod art. 4, stk. 1, litra a, som de mener potentielt pålægger virksomhederne en salgsplicht af varer til markeder, som virksomheden ikke ønsker at være aktiv på. Det gælder ikke mindst, når vi taler små- og mellemstore virksomheder, som tvinges til at sælge til kunder i andre lande, hvor virksomheden ikke har en chance for at overskue konsekvenserne, og hvor virksomhedens organisation ikke er gearet til udfordringen.

DI gør opmærksom på en lang række problemer ved den foreslåede salgsplicht for varer, som ifølge **DI** er helt utilstrækkelig belyst i Kommissionens konsekvensanalyse:

- 1) *Øgede omkostninger i forbindelse med reparation og omlevering*
- 2) *Muligheden for after-sales-service påvirkes negativt.* **DI** påpeger, at det bliver i det hele taget mere almindeligt at leje/lease frem for at eje, og der vil ofte være service forbundet hermed.
- 3) *Mærkning og produktsikkerhed.* Mærkning har implikationer for både branding, information og produktsikkerhed. Det øger ifølge **DI** risikoen for, at kunden anvender produktet forkert, hvis sådan information ikke findes på brugerlandets sprog. Det kan både medføre en øget sikkerhedsrisiko for forbrugeren og flere omkostninger til håndtering af kundeklager samt et dårligere renommé for sælgeren.

4) *Nationale standarder/krav.* Der findes mange nationale standarder/krav på produktområder, hvor man risikerer, at der bliver solgt varer, der ikke kan bruges, eller som er ulovlige i kundens hjemland.

5) *Konkurrenceret.* Opgør med princippet om, at virksomheder, der ikke er dominerende, selv kan bestemme, hvem de ønsker at handle med.

6) *Momsspørgsmål vil potentielt blive mere byrdefulde.*

7) *Kreditbetingelser.* Det vil ifølge **DI** være væsentligt mere omkostningsfuldt at indkræve penge fra dårlige betalere i andre EU-lande end i ens eget land. Det gælder særligt for danske virksomheder og andre danske kreditorer, fordi Danmark på grund af retsforbeholdet ikke er omfattet af småkravs- og betalingspåkravsforordningerne.

Dansk Erhverv er imod indførelsen af en de facto salgspflicht for virksomhederne. **Dansk Erhverv** understreger, at det ikke er pligten til at levere inden for den erhvervsdrivendes normale leveringsområde, der vil være byrdefuldt for især de små og mellemstore virksomheder, men derimod alle de efterfølgende forpligtelser, der gælder i medfør af anden lovgivning. **Dansk Erhverv** nævner dertil usikkerheden om, hvad der er aktivt salg og passivt salg. **Dansk Erhverv** bemærker, at EU-domstolen i deres afgørelser har en vidtgående fortolkning af, hvornår der er foretaget et aktivt salg. Endvidere mener **Dansk Erhverv**, at det er uklart, hvad der præcis ligger i, at forbrugerne skal kunne købe på de samme betingelser, som forbrugerne i den erhvervsdrivendes hjemland.

Dansk Erhverv fremhæver, at bestemmelsen må ses i sammenhæng med de gældende forbrugerregler ift. reklamation, fortrydelsesfrist og varens overgang. **Dansk Erhverv** mener, at i situationer med passivt salg, hvor det er forbrugeren, der suverænt vælger befragteren, bør fortrydelsesfristen begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor den erhvervsdrivende har leveret på den af forbrugeren angivne adresse, også selvom denne er hos en befragter. Risikoen for varens hændelige undergang bør ligeledes overgå til forbrugeren på det tidspunkt, hvor der er sket levering på den af forbrugeren angivne adresse.

Såfremt salgspflichten i artikel 4, stk. 1, litra a i det fremsatte forordningsforslag ikke fjernes, bør det ifølge **Dansk Erhverv** præciseres, at butikken alene kan pålægges at betale for transporten til og fra det oprindelige leveringssted i forbindelse med reklamationer. Da der er tale om et salg, som den erhvervsdrivende er tvunget til at gennemføre via reglerne i den foreslåede forordning, bør det ikke være den erhvervsdrivende, der bærer forsendelsesomkostningerne, når forbrugeren efterfølgende får transportret varen videre til en medlemsstat, som den erhvervsdrivende ikke leverer til.

Forbrugerrådet Tænk er tilfredse med hovedreglen om, at virksomheder ikke må afvise forbrugere. Det er dog **Forbrugerrådet Tænks** overbevisning, at en decideret leveringspligt i stedet for en salgspligt vil være en bedre løsning, da man dermed undgår et ekstra købsled for forbrugeren.

Forbrugerrådet Tænk fremhæver, at den manglende leveringspligt kan give anledning til bekymring og tvister i forhold til de 14 dages fortrydelsesret og risikoens overgang ved beskadigede produkter ved ankomst til forbrugeren. Forbrugeren kan også risikere at skulle betale så meget for de ekstra transportomkostninger, fra virksomhedens leveringssted til sin bopæl, at den prismæssige fordel falder bort.

ii) Adgang til elektronisk leverede tjenesteydelser

DI kan støtte forslaget art. 4, stk. 1, litra b. om elektronisk leverede tjenesteydelser.

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret, at forslaget ikke længere indeholder adgang til leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretlige beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, hvilket hovedsageligt vil sige musik. **Dansk Erhverv** advarer imod, at de ophavsretligt beskyttede værker også skal være en del af forordningen.

Det er **Dansk Erhvervs** holdning, at hvis EU gennemtvinger, at forbrugere skal have krav på adgang til musiktjenester i andre lande, kan det danske marked derfor potentielt blive undermineret af lande med lavere lønningsniveauer m.v. Endeligt mener **Dansk Erhverv**, at der er risiko for, at streamingtjenester vil arbejde med én international version, hvor forbrugere ikke får samme lokalt tilpassede version.

Forbrugerrådet Tænk er uforstående over for, at ikke-audiovisuelle, digitale produkter som e-bøger, musik og computerspil ikke er omfattet af forslaget, da der også på dette område er behov for et opgør med geografisk blokering, som hindrer forbrugere i lovligt at tilgå et stort udbud på tværs af EU-grænser.

Endvidere bemærker **Forbrugerrådet Tænk**, at streaming af film, serier og liveudsendelser er ekskluderet fra forslaget. **Forbrugerrådet Tænk** forventer, at dette område bliver taget med i Kommissionens varslede udspil senere på året, da geografisk blokering og diskrimination af forbrugere nærmere er reglen end undtagelsen i denne sektor.

iii) Tjenesteydelser modtaget i andre medlemsstater

DI støtter forslaget art. 4, stk. 1, litra c, vedr. salg af tjenesteydelser, som leveres der, hvor sælger opererer, men hvor kunden omvendt ikke er

statsborger, har sin bopæl eller sit hjemsted. Det er **DI's** opfattelse, at situationer, som denne formentlig allerede er i strid med servicedirektivets art. 20, stk. 2, i dag.

I forhold til udbydere af tjenesteydelser er **Dansk Erhverv** af den opfattelse, at der kan være helt legitime grunde til, at nogle tjenester udbydes til forskellige priser alt efter forbrugers nationalitet også i de situationer, hvor tjenesteydelsen leveres i virksomhedens hjemland. Eksempelvis nævner **Dansk Erhverv**, feriehusudlejere, hvor tyske lejere skal købe en forsikring, der dækker i tilfælde af udlejerens konkurs.

Dansk Erhverv mener, at forslaget kan føre til, at virksomheder bliver tvunget til at medregne udgifterne for f.eks. nationale regler i de lande, hvor en forsikring for eksempel ikke er obligatorisk. **Dansk Erhverv** mener, at det kan betyde højere priser for en stor del af forbrugerne, som har ringe købekraft og føre til et ringere udbud, fordi der ikke vil være forretning i at levere alt til alle, og visse ydelser derfor ikke vil blive udbudt.

Konsekvensen af det fremsatte forslag vil ifølge **Dansk Erhverv** være, at man som serviceudbyder ikke længere kan målrette tilbud til andre lande. **Dansk Erhverv** skriver, at der ikke er forslag om en lovpligtig fælleseuropæisk pris, men mener omvendt, at hvis det bliver lovpligtigt at sælge til alle EU-borgere på alle platforme vil forbrugerne lede efter den billigste pris, også selvom forbrugerne måske ikke er opmærksomme på, at det ikke er et fuldstændig identisk produkt de får.

Såfremt det ikke er muligt at fjerne bestemmelsen i artikel 4, stk. 1, litra c, så opfordrer **Dansk Erhverv** til, at bestemmelsen ændres således, at det fortsat vil være muligt i et begrænset antal uger at køre målrettede tilbud i individuelle medlemsstater uden, at et sådan tilbud skal kunne udnyttes af forbrugere i andre medlemsstater.

iv) Undtagelse hvor der gælder særlige nationale regler

DI skriver, at det ligesom i art. 3 er uklart i artikel 4, hvordan undtagelsen fra bestemmelsen skal forstås. **DI** mener, at det er uholdbart, hvis erhvervsdrivende både kan være underlagt strafansvar, hvis de sælger og ikke sælger, afhængigt af eventuelle nationale særregler, og derfor tvinges til at sætte sig ind i reglerne i alle EU/EØS-lande.

Betalingsmidler

Dansk Erhverv er som udgangspunkt enig i, at der ikke bør kunne diskrimineres på baggrund af nationalitet eller bopæl i forbindelse med betalingerne.

Aftaler om passivt salg

DI mener, at såfremt producenter og distributører pålægges en salgspflicht, som foreslået af Kommissionen, må det forventes i meget vidt omfang at underminere de eksklusive distributionssystemer, som benyttes i dag. Det vil ikke være særligt attraktivt at fungere som eksklusiv distributør, når man i princippet skal konkurrere med både producenten selv samt alle dennes øvrige eksklusive distributører på dit eget tildelte område. Det samfundsøkonomiske rationale bag lovlige eksklusivaftaler undermineres således.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådet indledte gennemgangen af forslaget med en række spørgerunder i juni 2016, og genoptog forhandlingerne den 8. september. Det slovakiske formandskabs målsætning er at vedtage en generel indstilling på KKE-rådsmødet i november 2016.

Der er generelt støtte i Rådet til forslagets overordnede formål om at fremme e-handel i Europa, men den indledende gennemgang af forslaget på rådsarbejdsgruppeniveau har vist, at der er behov for afklaring på en række centrale punkter. På baggrund af de foreløbige forhandlinger er det således ikke muligt at fastslå, hvor de øvrige medlemsstater står i forhold til forslagets enkelte elementer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen deler *overordnet* intentionen om at understøtte en bedre integration af det digitale indre marked, herunder at gøre det lettere at e-handle på tværs af grænserne i det indre marked. Derudover ser regeringen gerne, at Kommissionen ligeledes sigter efter at forbedre de generelle rammevilkår for e-handel.

Regeringen er optaget af at sikre en fornuftig balance mellem hensynet til virksomhedernes forretningsmodeller, *herunder deres frihed til at vælge, hvor de ønsker at drive virksomhed*, på den ene side og hensynet til forbrugernes mulighed for at træffe aktive og velinformerede valg, når de handler online, på den anden side.

Regeringen støtter, at der skabes større gennemsigtighed for europæiske forbrugere og virksomheder, som handler online. Det er imidlertid afgørende, at løsningen ikke resulterer i unødige byrder for virksomhederne eller skaber uklarhed om forbrugernes rettigheder.

I forlængelse heraf er regeringen skeptisk i forhold til, at forslaget muligvis kan medføre øgede omkostninger for blandt andet små- og mellemstore virksomheder. Regeringen er opmærksom på, at forslaget indeholder en

række uklarheder *særligt* i forhold til bestemmelserne vedrørende adgangen til varer og tjenesteydelser, blandt andet vedrørende moms, omfanget af virksomhedens forpligtelser samt forbrugerrettigheder. Regeringen lægger vægt på at belyse og afklare de praktiske konsekvenser heraf, særligt i forhold til den foreslåede salgspflicht *i bestemmelsen om salg af varer, hvor kunden selv afhenter varen eller arrangerer fragt.*

Regeringen lægger således vægt på, at virksomhedernes forpligtelser, forbrugernes rettigheder og forholdet til anden EU-regulering fremgår tydeligt af forordningen, så der er klarhed om, hvilke regler, der gælder. Regeringen lægger endvidere vægt på, at der ikke indføres en leveringspligt i bestemmelsen om salg af varer.

Regeringen er desuden kritisk over for, at forslaget kan åbne yderligere op for, at afgiftsprovenuet reduceres i medlemsstater med relativt højere afgiftstryk. Regeringen lægger derfor vægt på, *at forslaget ikke giver mulighed for yderligere brug af forretningsmodeller, hvor der systematisk drages fordel af medlemsstaternes forskellige afgifts- og momssatser.*

Regeringen støtter, at udbud af elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser, ikke er omfattet af forslaget.

Regeringen støtter forslagets initiativer, der skal skabe bedre og mere ensartet håndhævelse af eksisterende regler, blandt andet ved at styrke forbrugerbeskyttelsessamarbejdet i forbindelse med revision af det eksisterende myndighedssamarbejde på forbrugerområdet (forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde).

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Grund og nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2016.

2. Forbrugerbeskyttelse: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, KOM (2016) 283

Notatet er en opdatering af grund og nærhedsnotat af 4. juli 2016. Ændringer er fremhævet med fed/kursiv.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 25. maj 2016 fremsat forslag til revision af forordningen om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse. Forslaget er en del af Europa-Kommissionens samlede strategi for det digitale indre marked.

Forslaget har til formål at sikre en styrket og ensartet håndhævelse af forbrugerlovgivningen ved at udvikle moderne og effektive håndhævelsesmekanismer, der vil reducere tabet for forbrugerne som følge af erhvervsdrivendes grænseoverskridende og udbredte overtrædelser af EU's forbrugerlovgivning.

Forslaget udbygger principperne i den eksisterende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde på områder, hvor Kommissionen har identificeret et behov for en styrkelse for at imødegå et stigende antal overtrædelser i det indre marked, særligt ved online handel. Forslaget udvider håndhævelsesmyndighedernes minimumsbeføjelser ved bl.a. at give mulighed for testkøb, lukning af hjemmesider og pålæggelse af sanktioner, herunder bøder og tvangsbøder ved erhvervsdrivendes overtrædelser af EU's forbrugerlovgivning, der har grænseoverskridende karakter.

Derudover udvider forslaget de eksisterende instrumenter ved at foreslå en ny procedure for håndtering af udbredte overtrædelser med en EU-dimension, der vedrører mindst $\frac{3}{4}$ af medlemsstaterne, som tilsammen tegner sig for mindst $\frac{3}{4}$ af EU's befolkning. Det foreslås, at Europa-Kommissionen får beslutningskompetencen til at iværksætte, koordinere og afslutte en fælles foranstaltning, der skal bringe overtrædelserne til ophør. Det er som udgangspunkt obligatorisk for berørte medlemslande at deltage i proceduren.

Det er en dansk prioritet at styrke forordningen om forbrugerbeskyttelse. For det første er det vigtigt, at forbrugerne er trygge, når de køber varer eller servicenydelser i andre EU-lande, hvis det digitale indre marked skal fungere. For det andet er det helt centralt for virksomhederne, at der er

lige konkurrencevilkår på det indre marked. Det sker kun ved, at alle lande håndhæver de fælles EU-regler ensartet, så de samme regler håndhæves over for såvel danske som over for andre landes virksomheder.

Det kommende forslag ventes at medføre en mere ensartet håndhævelse af de centrale forbrugerbeskyttende regler og dermed skærpe sikkerheden for forbrugerne, når de køber varer eller serviceydelser i andre EU-lande. Det kan medvirke til at styrke konkurrencen og kan medføre et øget udbud af varer og tjenester på det europæiske marked.

Det kommende forslag vil ikke føre til nye reguleringsmæssige byrder for erhvervslivet, men såfremt forslaget fører til øget konkurrence og samhandel over grænserne, kan de afledte konsekvenser være, at priserne falder, og salget øges. En styrkelse af håndhævelsen og samarbejdet mellem myndighederne vil sikre retssikkerhed og lige konkurrencevilkår for erhvervslivet på det europæiske marked.

Overordnet er alle medlemslande positive over for forordningsforslaget. Medlemslandenes positioner vedr. forordningsforslagets enkelte dele er dog endnu ikke kendt. Det slovakiske formandskabs målsætning er at vedtage en generel indstilling på KKE-rådsmødet i november 2016

2. Baggrund

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog 27. oktober 2004 forordning 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, herefter forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet. Forordningen trådte i kraft 29. december 2005.

Den nuværende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet etablerer et formelt og bindende samarbejde mellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder med henblik på at styrke håndhævelsen af forbrugerreguleringen.

Som følge af forordningen har hver medlemsstat udpeget én eller flere myndigheder, der varetager forpligtelserne i forordningen og et kontaktpunkt, der sikrer behørig koordination mellem de udpegede myndigheder. I Danmark er Forbrugerombudsmanden udnævnt til at fungere som central håndhævelsesmyndighed, national forbindelses- og koordinationsmyndighed samt medlem i den komité, der er nedsat til fastlæggelse af samarbejdet.

De myndigheder, der er udnævnt til at varetage forpligtelserne i forordningen, skal yde bistand til andre medlemsstaters myndigheder, hvilket

bl.a. omfatter udveksling af oplysninger, håndhævelsessanktioner og iværksættelse af markedsundersøgelser, der har til formål at afdække problemer med lovgivningen på et afgrænset område og skabe opmærksomhed om problemerne.

Bestemmelserne om gensidig bistand omfatter overtrædelser af EU-lovgivning, som beskytter forbrugernes interesser. Forordningen finder specifikt anvendelse på overtrædelser af 20 EU-retsakter, som beskytter forbrugernes kollektive interesser. Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med 14 af disse retsakter. Lægemiddelstyrelsen, Finanstilsynet, Trafikstyrelsen og Kulturstyrelsen fører tilsyn med de resterende seks retsakter, der specifikt vedrører deres område.

I praksis indebærer forordningen, at hvis et firma fra et andet EU-land - fx Frankrig - overtræder en af retsakterne i Danmark, kan den relevante danske myndighed bede den tilsvarende myndighed i Frankrig om at bringe overtrædelserne til ophør. Omvendt skal den danske myndighed bringe overtrædelserne til ophør, hvis et dansk firma krænker lovgivningen i Frankrig.

I henhold til den nuværende forordnings artikel 21a skal Europa-Kommissionen vurdere, hvor virkningsfulde og operationelle forordningens håndhævelsesmekanismer er. I 2012 afsluttede Europa-Kommissionen derfor en ekstern evaluering af, hvordan forordningen fungerer. Evalueringen blev efterfulgt af en offentlig høring i 2013-2014. I 2015 blev der afsluttet en konsekvensanalyse, der vurderede behovet for et forslag til en revision af forordningen ved at udvide dens anvendelsesområde og styrke dens effektivitet.

Kommissionens strategi for det digitale indre marked blev lanceret den 6. maj 2015 i form af meddelelsen ”Strategi for et digitalt indre marked for Europa” (KOM (2015) 192). Det fremgår af strategien, at Europa-Kommissionen vil foreslå en revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejdet.

Kommissionen har ved KOM (2016) 283 af 25. maj 2016 fremsendt forslag om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse. Forslaget er oversendt til Rådet den 30. maj 2016 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er den del af Kommissionens e-handelspakke fra den 25. maj, som har til hensigt at sætte skub i den grænseoverskridende europæiske e-

handel. Pakken indeholder desuden elementer om pakkeleveringsløsninger til rimelige priser, imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling samt retningslinjer om anvendelsen af direktivet om urimelig handelspraksis,

3. Formål og indhold

Den nuværende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde har styrket håndhævelsen af forbrugerlovgivningen i hele EU. Overtrædelser af EU's centrale forbrugerregler forekommer ifølge Kommissionen fortsat hyppigt, særligt med forbrugernes stigende onlinehandel.

For at sikre en styrket og ensartet håndhævelse af forbrugerlovgivningen er formålet med forslaget at udvikle moderne og effektive håndhævelsesmekanismer, der vil reducere tabet for forbrugerne som følge af erhvervsdrivendes grænseoverskridende og udbredte overtrædelser af EU's forbrugerlovgivning.

Europa-Kommissionen foreslår derfor, at den gældende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde moderniseres ved at øge harmoniseringsgraden for at kunne håndtere og begrænse ovennævnte grænseoverskridende overtrædelser.

I det følgende gennemgås de centrale elementer i Kommissionens forslag.

Anvendelsesområde

Forordningen skal anvendes ved erhvervsdrivendes grænseoverskridende overtrædelser af EU's forbrugerregler. Det nuværende anvendelsesområde udvides til også at omfatte forbrugerrettighedsdirektivet (2011/83/EU), servicedirektivets art. 20 (2006/123/EF), forordning om jernbanepassageres rettigheder og forpligtelser (1371/2007/EF), forordning om handicappede og bevægelseshæmmede personers rettigheder, når de rejser med fly (1107/2006/EF), forordning om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet, artikel 22-24 (1008/2008/EF), direktiv om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse, artikel 10,11,13-18, 21-23, kapitel 10 (2014/17/EU) og direktiv om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner, artikel 4-18 og artikel 20, stk. 2 (2014/92/EU).

Forældelsesfrister

Kommissionen foreslår en harmoniseret forældelsesfrist for sanktioner ved erhvervsdrivendes grænseoverskridende overtrædelser af forbrugerretten. Kommissionen foreslår således, at håndhævelsesmyndighederne kan pålægge de erhvervsdrivende, der laver grænseoverskridende over-

trædelser af EU's forbrugerlovgivning, sanktioner op til 5 år efter overtrædelser er ophørt. Fristen forlænges automatisk, når håndhævelsesmyndigheden påbegynder en undersøgelse, håndhævelsesaktiviteter eller at sagen verserer ved en domstol. Den nuværende forældelsesfrist for sådanne strafferetlige sager er 2 år.

Håndhævelsesmyndighedernes beføjelser

Forordningsforslaget fastlægger håndhævelsesmyndighedernes minimumsbeføjelser, der skal bruges for at samarbejde og håndhæve EU's forbrugerlovgivning. Forslaget indeholder præciseringer af allerede eksisterende minimumsbeføjelser, bl.a. i forhold til muligheden for at udføre nødvendige kontrolundersøgelser på stedet, herunder muligheden for adgang til erhvervsdrivendes lokaler, grunde eller transportmidler eller at anmode andre myndigheder om at gøre dette for at undersøge eller beslaglægge information og data.

Derudover foreslår Europa-Kommissionen, at forordningen udvider håndhævelsesmyndighedernes minimumsbeføjelser til at omfatte:

- Brug af testkøb for at identificere overtrædelser.
- Mulighed for køb af varer og serviceydelser under skjult identitet.
- Foretage foreløbige foranstaltninger til forebyggelse af alvorlig og uoprettelig skade for forbrugere. Det kan fx være suspension af en hjemmeside, service eller konto.
- Start af undersøgelser om overtrædelser og offentliggørelse af information herom.
- Opnå tilsagn fra den ansvarlige erhvervsdrivende om at bringe overtrædelserne til ophør og kompensere forbrugeren, herunder økonomisk kompensation samt mulighed for at opsige kontrakten.
- Mulighed for at nedlægge et websted, et domæne eller en tilsvarende digital lokalitet ved at anmode tredjepart eller en anden offentlig myndighed om at gennemføre sådanne foranstaltninger.
- Mulighed for at pålægge de erhvervsdrivende sanktioner, herunder bøder og tvangsbøder.
- Mulighed for at kræve tilbagebetaling af den gevinst, som den erhvervsdrivende har opnået ved overtrædelserne. Kommissionen foreslår også et krav om, at denne gevinst betales til statskassen eller en modtager, der er udpeget af håndhævelsesmyndigheden.
- Offentliggørelse af alle endelige afgørelser og foreløbige foranstaltninger, herunder navnet på den erhvervsdrivende, der er ansvarlig for en grænseoverskridende overtrædelse af EU's forbrugerregler.

Mekanisme for gensidig bistand

Det foreslås i forordningen, at der etableres mere forpligtende rammer for samarbejdet mellem håndhævelsesmyndighederne. Mekanismen for gensidig bistand består af to instrumenter:

1. Anmodninger om oplysninger, der sikrer udveksling af oplysninger og bevismateriale mellem håndhævelsesmyndigheder på tværs af grænser. Håndhævelsesmyndighederne er forpligtede til at give svar på anmodningerne om oplysninger. Kommissionen foreslår faste tidsfrister for besvarelse, der fastsættes af Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt.
2. Anmodninger om håndhævelsesforanstaltninger, hvor en håndhævelsesmyndighed i et land kan anmode en håndhævelsesmyndighed i et andet land om at træffe de nødvendige håndhævelsesforanstaltninger. Kommissionen foreslår faste tidsfrister for besvarelse om hvilke håndhævelsesforanstaltninger, der gennemføres. Tidsfristerne fastsættes af Kommissionen ved en gennemførelsesretsakt.

Europa-Kommissionens rolle i mekanismen for gensidig bistand styrkes, da det foreslås, at Kommissionen skal overvåge, at håndhævelsesmyndighederne overholder procedurer og frister for behandling af anmodninger om gensidig bistand.

Koordineret overvågnings-, undersøgelses- og håndhævelsesmekanisme ved udbredte overtrædelser

Følgende tre instrumenter til håndtering af udbredte overtrædelser foreslås:

1. Koordinerede foranstaltninger af overtrædelser, der ikke har en EU-dimension. Hvis en håndhævelsesmyndighed nærer begrundet mistanke til en erhvervsdrivendes udbredte overtrædelse af EU's forbrugerlovgivning i mere end to medlemslande ud over håndhævelsesmyndighedens eget land, kan håndhævelsesmyndigheden underrette andre håndhævelsesmyndigheder, der er berørt af overtrædelsen. En håndhævelsesmyndighed udpeges *ved konsensus* til at koordinere foranstaltningen.

Europa-Kommissionen kan kun påtage sig en koordinerende rolle, når det er nødvendigt pga. overtrædelsens omfang, eller når overtrædelsen med stor sandsynlighed vil skade forbrugernes kollektive interesser i alvorlig grad.

For at sikre overensstemmelse med EU's forbrugerlovgivning, kan håndhævelsesmyndigheder bemyndige en myndighed til at træffe

håndhævelsesforanstaltninger på vegne af forbrugerne i andre medlemsstater, der er berørt af overtrædelsen. Den udpegede myndighed skal handle på vegne af forbrugerne i hver medlemsstat, som om de var deres egne forbrugere.

2. Fælles foranstaltninger mod udbredte overtrædelser med en EU-dimension, som er et nyt instrument til at håndtere og bringe udbredte overtrædelser til ophør. Europa-Kommissionen foreslår, at der indføres en tærskel for, hvornår der er tale om en udbredt overtrædelse med en EU-dimension. I forordningen er denne tærskel foreslået fastsat til, at både $\frac{3}{4}$ af medlemslandene og $\frac{3}{4}$ af EU's befolkning skal være berørt af overtrædelsen.

Europa-Kommissionen skal undersøge om tærskelværdierne for EU-dimensionen er opfyldt og vil herefter skulle træffe afgørelse om iværksættelse, koordinering og afslutning af en fælles foranstaltning. I medlemslande, der er berørt af overtrædelsen, skal håndhævelsesmyndighederne i de pågældende lande deltage i den fælles foranstaltning. Europa-Kommissionen foreslår, at de berørte håndhævelsesmyndigheder skal udarbejde en fælles holdning, der meddeles den ansvarlige erhvervsdrivende. Den ansvarlige erhvervsdrivende skal have mulighed for at blive hørt.

De berørte håndhævelsesmyndigheder skal udpege en koordinerende håndhævelsesmyndighed, der kan træffe de rette håndhævelsesforanstaltninger, så overtrædelsen ophører. *Det er kun muligt at pålægge et udpeget organ at træffe håndhævelsesforanstaltninger, hvis håndhævelsesmyndighederne i de berørte medlemsstater, giver deres samtykke hertil.*

3. Markedsundersøgelser. Hvis markedstendenser, forbrugerklager eller andre forhold viser, at der finder udbredte overtrædelser sted, kan håndhævelsesmyndighederne beslutte at gennemføre koordinerede markedsundersøgelser. Markedsundersøgelserne kan koordineres af Europa-Kommissionen.

Overvågningsmekanisme

Europa-Kommissionen foreslår en ny overvågningsmekanisme, der skal erstatte det nuværende varslingsystem. Overvågningsmekanismen består af en varslingsmekanisme, hvor en håndhævelsesmyndighed underretter Europa-Kommissionen og andre håndhævelsesmyndigheder om en mulig overtrædelse af EU's forbrugerlovgivning. Håndhævelsesmyndigheden kan bede Kommissionen eller andre håndhævelsesmyndigheder om at undersøge lignende overtrædelser i andre medlemsstater eller undersøge,

om der allerede er truffet håndhævelsesforanstaltninger i andre medlemslande.

Det foreslås, at Europa-Kommissionen opretter en elektronisk database, der lagrer og behandler oplysninger om anmodninger om gensidig bistand. Via databasen vil håndhævelsesmyndighederne kunne udveksle andre oplysninger, der er relevante for håndhævelsesmyndighedernes opdagelse af overtrædelser eller formodede overtrædelser.

Tavshedspligt og andre ordninger

Forslaget medfører, at bevismateriale og resultater af undersøgelser, der er opnået ved hjælp af minimumsbeføjelser, kan anvendes på tværs af grænser. Oplysningerne må kun anvendes til at sikre overholdelsen af EU's forbrugerlovgivning. Alle oplysninger, der gives til håndhævelsesmyndighederne, Europa-Kommissionen mv. og lagres i databasen, er fortrolige og omfattet af tavshedspligt, hvis oplysningerne vil være til skade for beskyttelse af personoplysninger, forretningsmæssige interesser, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder, kommende retssager eller inspektioner og undersøgelser.

Derudover foreslås det, at den nuværende to-årige rapporteringsforpligtelse erstattes med to-årige nationale håndhævelsesplaner, der skal sikre prioriteringen af aktiviteter inden for forbrugerbeskyttelsessamarbejdet. Håndhævelsesplanerne foreslås overvåget af Kommissionen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver.

Sagen behandles i Europa-Parlamentets udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO-udvalget). *Olga Sehnalova fra S&D er ordfører på forslaget.* Der foreligger endnu ikke en udtalelse om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. For at sikre en sammenhængende håndhævelse af forbrugerlovgivningen i hele EU og håndtering af overtrædelser af EU's forbrugerlovgivning, der spænder over flere medlemsstater, deler regeringen Kommissions holdning om, at det er nødvendigt at fastsætte harmoniserede regler for at koordinere offentlige håndhævelsesaktiviteter.

6. Gældende dansk ret

De nuværende regler for forbrugerbeskyttelsessamarbejde er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse.

De konkrete håndhævelsesbeføjelser er skrevet ind i den danske markedsføringslovs § 22a om kontrolundersøgelser på stedet. Bestemmelsen blev indført i markedsføringsloven i 2006 med det formål at efterleve Danmarks forpligtelser i henhold til den gældende forordning og hjemler gennemførelse af de kontrolundersøgelser, der er nævnt i den nuværende forordnings artikel 4, stk. 6, litra c. Efter artikel 4, stk. 6, litra c, kan en kompetent myndighed gennemføre nødvendige kontrolundersøgelser på stedet, såfremt det med rimelighed kan formodes, at der foreligger en overtrædelse inden for Fællesskabet.

Efter markedsføringslovens § 22a har Forbrugerombudsmanden således adgang til at foretage kontrolundersøgelser til brug for behandling af konkrete klager, der er oversendt fra håndhævelsesmyndigheder i andre EU-lande i medfør af forordningen, og som vedrører overtrædelser af de direktiver, for hvilke Forbrugerombudsmanden er udpeget som kompetent myndighed.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen vil erstatte den nuværende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde. Forslaget vil muligvis have lovgivningsmæssige konsekvenser i forhold til markedsføringsloven. De endelige konsekvenser vil afhænge af indholdet i den endelige forordning.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Der kan dog muligvis opstå en mindre forøgelse af ressourceforbruget hos håndhævelsesmyndighederne, hvis forordningen medfører en øget sagsmængde eller en udvidet opgaveportefølje

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Indholdet i forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde kan øge konkurrencen og medvirke til at skabe et øget udbud af varer og tjenester på det europæiske marked og derved skabe mere velfungerende markeder. Øget konkurrence og handel på tværs af grænserne vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Det kommende forslag kan desuden være med

til at skabe øget tillid hos forbrugerne, da forbrugerne sikres bedre beskyttelse, når de handler på tværs af grænser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke føre til nye reguleringsmæssige byrder for erhvervslivet, men såfremt forslaget fører til øget konkurrence og samhandel over grænserne, kan de afledte konsekvenser være, at priserne falder, og salget øges. Det kommende forslag forventes at styrke håndhævelsen og samarbejdet mellem myndighederne, hvilket vil sikre retssikkerhed og lige konkurrencevilkår for erhvervslivet på det europæiske marked.

Såfremt de foreslåede regler om foranstaltninger vedr. suspension eller nedlæggelse af et websted eller domæne vedtages, må det forventes, at digitale tjenesteudbydere påregnes udgifter.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Indholdet i forslaget forventes at give bedre beskyttelse af forbrugernes rettigheder og mere lige konkurrencevilkår for virksomhederne på tværs af EU.

8. Høring

Europa-Kommissionens forslag blev sendt i høring i specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål den 25. maj. 2016 med frist for høringssvar den 8. juni 2016.

DI, Dansk Erhverv, Forbrugerombudsmanden og Forbrugerrådet Tænk har afgivet høringssvar.

Generelle bemærkninger

DI, DE og Forbrugerombudsmanden støtter generelt forslaget, da forslaget vil sikre lige konkurrence, gode rammevilkår og et velfungerende indre marked, når fælles EU-regler håndhæves ens. Det har særligt været en prioritet for DE og Forbrugerombudsmanden at styrke forordningen.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at forholdene er meget forskellige i de 28 EU-lande, men generelt ser man forslaget som en forbedring, især fordi de nationale myndigheder får flere beføjelser, ligesom det er positivt, at samarbejdsprocedurerne mellem myndighederne bliver styrket.

Forbrugerrådet Tænk mener dog, at der er brug for mere gennemsigtighed med hensyn til, hvordan der skal samarbejdes med de nationale forbrugerorganisationer, også med hensyn til at oplyse, hvordan man samarbejder - og om hvad - med de andre myndigheder. Forbrugerrådet Tænk bemærker desuden, at mange forbrugerorganisationer har førstehåndskendskab med hensyn til, hvad der sker på markedet, så det er vigtigt, at de

selv kan indgive oplysninger til myndigheder - og blive orienteret om, hvad der videre sker i sagen.

Forældelsesfrist

Hverken DI eller DE kan se behovet for så væsentlig en udvidelse af forældelsesfristen til de foreslåede 5 år i forslaget. DI og DE mener ikke, at denne udvidelse vil tjene noget særligt formål for forbrugerne, men det vil tilføje en væsentlig risiko for virksomheder at kunne holdes ansvarlige for handlinger, der har fundet sted mange år tilbage.

Forbrugerombudsmanden kan på den anden side i udgangspunktet støtte muligheden for at retsforfølge overtrædelser i op til 5 år, efter at de er ophørt.

Håndhævelsesmyndighedernes minimumsbeføjelser

DI lægger vægt på, at især de foreslåede nye minimumskompetencer til de nationale myndigheder anvendes ensartet i alle lande, særligt hvad angår ensartet praksis for, hvornår nationale myndigheder lukker webistes, anlægger erstatningssøgsmål på vegne af forbrugerne, giver bøder eller tvangsbøder, offentliggør identiteten på erhvervsdrivende mv. DI mener, at det er vigtigt, at landene er nogenlunde ensartede i deres syn på forholdet mellem grovheden af overtrædelser af EU-forbrugerretten og de anvendte retsmidler.

DI bemærker ligeledes, at nogle af de foreslåede minimumsbeføjelser er meget vidtgående, særligt muligheden for håndhævelsesmyndigheden at kræve tilbagebetaling af den fortjeneste, der er opnået ved overtrædelserne. DI mener, at denne sanktion forekommer uproportional sammenholdt med muligheden for samtidig at kunne kræve erstatning og give bøde.

Fsva. håndhævelsesmyndighedernes adgang til at foretage kontrolundersøgelser mener DE, at der lægges op til en udvidelse af de beføjelser, som Forbrugerombudsmanden har efter § 22a. Samtidig finder DE, at det er uklart om forslaget indeholder adgang for Forbrugerombudsmanden til at foretage elektronisk spejling, som det kendes fra konkurrenceretten. DE kan ikke støtte dette. Endvidere kan DE ikke støtte en udvidelse af håndhævelsesmyndighedernes muligheder for at udstede administrative bøder, der går videre end, hvad er hjemlet efter markedsføringsloven i dag. DE støtter, at alle landes håndhævelsesmyndigheder får mulighed for at foretage offentliggørelser af afgørelser, midlertidige tiltag eller påbud, såfremt offentliggørelserne sker ensartet i hele EU.

Forbrugerombudsmanden hilser flere af minimumsbeføjelserne velkommen, særligt myndighedernes mulighed for at stille krav om kompensati-on og tilbagebetaling til forbrugerne, offentliggørelse af navnene på de

erhvervsdrivende, der er ansvarlige for overtrædelserne samt øget adgang for Kommissionen til at kontrollere, at myndighederne i de respektive medlemsstater overholder forordningens procedurer og frister. Derudover kan Forbrugerombudsmanden som udgangspunkt støtte muligheden for at stille krav om konfiskation og profitinddragelse, sanktionspåleggelse i form af bøder, tvangsbøder for manglende efterlevelse, krav om lukning af hjemmesider, samt mulighed for at foretage testkøb og mystery-shopping som efterforskningsværktøjer.

Udbredte grænseoverskridende overtrædelser med en EU-dimension

DE kan ikke støtte, at Kommissionen ad egen drift skal kunne beslutte håndhævelsesaktiviteter i medlemsstaterne ved udbredte grænseoverskridende overtrædelser med en EU-dimension.

Forbrugerombudsmanden er ligeledes betænkelig ved Kommissionens adgang til iværksættelse af fælles håndhævelsesforanstaltninger.

Nationale håndhævelsesplaner og prioriteringer

Både DE og DI hilser de nationale håndhævelsesplaner velkomne. DI mener, at håndhævelsesplanerne bør være offentligt tilgængelige og kunne tjene som middel til at sikre ens anvendelse af håndhævelsesbeføjelser på tværs af de nationale myndigheder. DE kan støtte, at Kommissionen skal overvåge håndhævelsesplanerne, men understreger, at Kommissionen ikke bør have kompetence til at pålægge de nationale myndigheder at forfølge en særlig håndhævelsesstrategi.

Forbrugerombudsmanden er på den anden side betænkelig ved forslaget om nationale håndhævelsesplaner og Kommissionens adgang til at overvåge disse. Hertil kommer betænkelighed ved den tiltænkte rolle i håndhævelsessamarbejdet for såkaldte ”udpegede organer”, herunder forbruger og erhvervsorganisationer, bl.a. vedr. varsling. Forbrugerombudsmanden bemærker, at forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde er baseret på et fortrolighedsprincip, som Forbrugerombudsmanden finder tvivlsomt, om private organisationer mv. vil kunne leve op, bl.a. i forbindelse med udveksling af oplysninger.

Gennemførelsesretsakter

Derudover er både DI og DE generelt forbeholdne over for forslagets mange henvisninger til, at Kommissionen fastsætter nærmere regler via gennemførelsesretsakter, da gennemførelsesretsakter ikke bør benyttes til at træffe afgørende politiske beslutninger.

Forbrugerombudsmandens rolle

Endeligt lægger både DI og DE vægt på, at Forbrugerombudsmanden beholder sin ret til at forhandle med virksomhederne med henblik på at løse de problemer, der måtte opstå, smidigt og effektivt.

Forbrugerombudsmanden bemærker, at det må forventes, at sagsmængden vil vokse betragteligt, og at sagsproceduren i de enkelte sager vil være mere omfattende end hidtil. I den forbindelse bemærker Forbrugerombudsmanden, at det følger af forslaget, at medlemsstaterne bl.a. skal sikre, at de kompetente myndigheder har de ressourcer, der er nødvendige for anvendelsen af forordningen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Formålet med møderne i arbejdsgruppen for Forbrugerbeskyttelse og Information har ind til nu været at give medlemsstaterne mulighed for at stille opklarende spørgsmål til forordningsforslagets indhold.

Overordnet er alle medlemslande positive over for forordningsforslaget. Medlemslandenes positioner vedr. forordningsforslagets enkelte dele er dog endnu ikke kendt.

Det slovakiske formandskabs målsætning er at vedtage en generel indstilling på KKE-rådsmødet i november 2016.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen mener, at det digitale indre marked generelt bør kendetegnes ved åbenhed overfor digital innovation og konkurrence, hvorved der bør være fokus på at sikre lave adgangsbarrierer for nye digitale virksomheder samt på at undgå protektionistiske tiltag.

Regeringen støtter intentionerne om at sikre en bedre integration af det digitale indre marked ved at fjerne de barrierer, der forhindrer forbrugerne i at købe på tværs af grænser, og virksomhederne i at sælge på tværs af grænser. Det styrker rammerne for samspillet mellem forbrugere og virksomheder og er med til at skabe velfungerende markeder, vækst og høj forbrugervelfærd.

Det har længe været en dansk prioritet at styrke forordningen om forbrugerbeskyttelse. For det første er det vigtigt, at forbrugerne er trygge, når de køber varer eller serviceydelser i andre EU-lande, hvis det digitale indre marked skal fungere. For det andet er det helt centralt for virksomhederne, at der er lige konkurrencevilkår på det indre marked. Det sker kun ved, at alle lande håndhæver de fælles EU-regler ensartet, så de samme

regler håndhæves over for såvel danske som over for andre landes virksomheder.

Regeringen er på den baggrund positiv over for forslaget. Det gælder særligt forslagets elementer om fastlæggelse af tidsfrister for håndhævelsesmyndighedernes besvarelse på henvendelser fra andre håndhævelsesmyndigheder, formaliseringen af det koordinerende samarbejde mellem håndhævelsesmyndigheder samt håndhævelsesmyndighedernes mulighed for at offentliggøre afgørelser truffet mod erhvervsdrivende, der har foretaget grænseoverskridende overtrædelser af forbrugerlovgivningen.

Der er dog også elementer i forslaget, som giver betænkeligheder. *Regeringen er skeptisk over for den foreslåede minimumsbeføjelse, der giver håndhævelsesmyndighederne mulighed for at kræve tilbagebetaling til fx statskassen af den fortjeneste, der er opnået ved overtrædelserne.*

Derudover mener regeringen i udgangspunktet, *at det skal være de enkelte landes håndhævelsesmyndigheder, der igangsætter foranstaltninger, der får erhvervsdrivende til at ophøre med grænseoverskridende overtrædelser af EU's forbrugerbeskyttende lovgivning. Dog har regeringen forståelse for, at Kommissionen får en koordinerende rolle ved særligt store grænseoverskridende overtrædelser, da en sådan koordination er ressourceintensiv.* Desuden skal det i forhandlingerne afklares og sikres, at der ikke tillægges udenlandske myndigheder beføjelse til at udøve myndighed på dansk territorium, så der ikke afgives suveræniteten.

Endvidere skal forordningsforslagets bestemmelser om de kompetente myndigheders minimumsbeføjelser afklares. Det skal bl.a. sikres, at danske domstole fortsat er enekompetente til at træffe afgørelse om foranstaltninger – som eksempelvis lukning af hjemmesider – i overensstemmelse med grundlovens bestemmelser om censurforbud. I forlængelse heraf er regeringen skeptisk over for at pålægge internetmellemmænd nye forpligtelser, da det kan medføre øgede erhvervsøkonomiske byrder og hæmme innovation og vækst i den digitale økonomi.

Vedrørende spørgsmålet om sanktioner bør der under forhandlingerne – i det omfang bestemmelsen i artikel 8, stk. 2, litra m, vedrører administrative sanktioner – arbejdes for, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt, at medlemsstaterne kan beslutte ikke at fastsætte regler for administrative sanktioner for overtrædelser, der er underlagt strafferetlige sanktioner i henhold til deres nationale ret.

Endelig vil regeringen arbejde for, at Kommissionen, i medfør af forordningen, kun skal anvende gennemførelsesretsakter til at fastsætte regler af ren teknisk karakter.

Regeringen arbejder for, at ovenstående tvivlsspørgsmål vedrørende forordningsforslaget bliver afklaret.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Grund og nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juli 2016.

3. Konkurrenceevnetjek: Status for realøkonomien

*Revideret notat. Ændringer markeret med **fed** og **kursiv**.*

1. Resumé

*Det **slovakiske** formandskab vil indlede konkurrenceevnerådsmødet d. **29. september 2016** med det såkaldte konkurrenceevnetjek. Konkurrenceevnetjekket vil tage form af en drøftelse af den generelle økonomiske udvikling i EU og konkurrenceevnen på tværs af alle politikområder.*

Formålet med konkurrenceevnetjekket er dels at skabe en mere åben og spontan debat i Konkurrenceevnerådet og dels at give møderne et mere horisontalt og tværgående præg.

Det er indikeret at emnet for drøftelserne vil være digitaliseringens betydning for produktivitet indenfor tjenesteydelsessektoren. Der vil ikke være noget skriftligt diskussionsoplæg.

2. Baggrund

Det **slovakiske** formandskab vil indlede konkurrenceevnerådsmødet d. **29. september 2016** med det såkaldte konkurrenceevnetjek.

Konkurrenceevnetjekket indebærer for det første, at Rådet – på baggrund af en præsentation fra Kommissionen – drøfter den generelle økonomiske udvikling i EU og konkurrenceevnen. Derudover kan ministrene diskutere konkrete sager på tværs af alle politikområder, der ventes at have væsentlige konsekvenser for EU's konkurrenceevne.

Den nye debatform blev indført ved rådsmødet (konkurrenceevne) den 1. oktober 2015 og er generelt blevet godt modtaget af medlemsstaterne.

3. Formål og indhold

Formålet med konkurrenceevnetjekket er dels at skabe en mere åben og spontan debat i Konkurrenceevnerådet og dels at give Konkurrenceevnerådet et mere tværgående indblik i de problemstillinger og sager, der har væsentlig betydning for konkurrenceevnen i EU. Dette kan også give grundlag for bedre koordination på nationalt niveau.

Kommissionen og formandskabet indleder mødet med korte præsentationer om aktuelle mikro- eller makroøkonomiske trends. Det er indikeret, at emnet for drøftelsen vil være digitaliseringens betydning for produktivitet indenfor tjenesteydelsessektoren. Der vil ikke være skriftlige diskussionsop-

læg. Ministrene forventes derfor at reagere på præsentationerne med korte, spontane indlæg.

Det tidligere formandskab har sammen med en gruppe medlemsstater og Kommissionen udarbejdet et såkaldt scoreboard (resultattavle) for konkurrenceevne med en række indikatorer, der har til formål at give et opdateret og nuanceret billede af medlemsstaternes konkurrenceevne. Scoreboardet ventes forelagt ministrene til baggrund for konkurrenceevnetjekket.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Konkurrenceevnetjekket har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Konkurrenceevnetjekket har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Konkurrenceevnetjekket har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen skal ikke sendes i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige lande har generelt været positive over for debatformen. *Men da emnet for drøftelsen ikke er kendt, kendes forhandlingssituationen heller ikke på nuværende tidspunkt.*

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig i, at Konkurrenceevnerådet bør spille en vigtig rolle i forhold til at fremme EU's indre marked og i forhold til at forbedre konkurrenceevnen i EU generelt.

Regeringen støtter en mere åben og spontan drøftelse af den generelle økonomiske udvikling i EU og konkurrenceevnen på tværs af alle politikområder under hensyntagen til arbejdsfordelingen i Rådet.

Regeringen støtter generelt at fremme produktivitetsudviklingen i EU gennem øget anvendelse af digitale løsninger og ved at sikre at EU's regulering fungerer i en digital verden.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. maj 2016 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 26. maj 2016.

4. Status på situationen i den europæiske stålindustri

Nyt notat

1. Resumé

Europa-Kommissionen vil på rådsmødet orientere om den aktuelle situation i den europæiske stålindustri. Orienteringen efterfølges af en politisk drøftelse.

Kommission har siden november 2015 haft øget fokus på krisen i stålindustrien. Den 16. marts 2016 fremsatte Kommissionen meddelelsen ”Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa” (KOM(2016) 155). I meddelelsen fokuserer Kommissionen på at udvikle en mere konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri baseret på følgende overordnede elementer: a) en effektiv og ansvarlig handelspolitik; b) investeringer i en moderne og bæredygtig stålindustri; c) at forvandle ressourcer- og klimaudfordringer til muligheder.

Den 17. marts 2016 opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner Rådet til hurtigt at gennemgå meddelelsen med henblik på at gøre en kraftig indsats som reaktion på den vanskelige situation i den europæiske stålsektor.

2. Baggrund

Kommission har siden det ekstraordinære konkurrenceevnerådsmøde i november 2015 haft øget fokus på krisen i den europæiske stålindustri.

Kommissionen fremsendte den 16. marts 2016 meddelelsen ”Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa” (KOM(2016) 155). Meddelelsen følger op på Kommissionens ”handlingsplan for en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri” fra 2013 (KOM(2013) 407). De handelsrelaterede emner i meddelelsen blev drøftet i Rådet (udenrigsanliggender, Handel) den 13. maj 2016.

Den 17. marts 2016 opfordrede Det Europæiske Råd i sine konklusioner Rådet til hurtigt at gennemgå meddelelsen med henblik på at gøre en kraftig indsats som reaktion på den vanskelige situation i den europæiske stålsektor. Den 28. juni 2016 mindede Det Europæiske Råd om de tidligere konklusioner vedrørende behovet for effektivt at håndtere krisen i stålindustrien. Det Europæiske Råd besluttede desuden at have en grundig drøftelse af emnet på sit møde i oktober 2016.

3. Formål og indhold

Med stålmeddelelsen af 16. marts 2016 påpeger Kommissionen, at den europæiske stålindustri er kendetegnet ved moderne, energi- og CO₂-effektive anlæg, der fremstiller produkter med høj merværdi, men at den europæiske stålsektor, på trods af det store potentiale, står i en vanskelig situation grundet ændringer i de globale markeder og den teknologiske udvikling.

På denne baggrund, og på baggrund af stålhandlingsplanen ønsker Kommissionen at iværksætte initiativer på følgende indsatsområder for at forbedre konkurrencedygtigheden i den europæiske stålindustri:

- a. En effektiv og ansvarlig handelspolitik
- b. Investeringer i en moderne og bæredygtig stålindustri
- c. At forvandle ressourcer- og klimaudfordringer til muligheder

a. En effektiv og ansvarlig handelspolitik

Kommissionen peger i meddelelsen på, at presset på den europæiske stålindustri i særlig grad skyldes en omfattende kinesisk prisdumping i EU foranlediget af en overkapacitet på stål i Kina, der har destabiliseret stålmarkedet og presset priserne i bund. Problemet med overskudskapacitet anses dog ikke at være isoleret til Kina.

Kommissionen har derfor indført et stort antal antidumping-foreanstaltninger rettet mod stål fra særligt Kina og andre tredjelande, ligesom man har styrket sin praksis i de forudgående antidumping-undersøgelser. Endvidere peger Kommissionen på en række konkrete initiativer, der sigter mod at styrke effektiviteten af EU's antidumping-instrumenter yderligere. Enkelte initiativer er allerede implementeret, mens andre er under forhandling.

Modernisering af de defensive handelsinstrumenter

Kommissionen lægger i meddelelsen vægt på, at dens forslag fra 2013 om at modernisere EU's defensive handelsinstrumenter bør vedtages hurtigst muligt. I den forbindelse peger Kommissionen endvidere på, at de allerede foreslåede begrænsninger af anvendelsesområdet for EU's regel om at bruge den mindste af to mulige todsatser bør udvides med henblik på at sikre, at reglen ikke anvendes i stålsektoren og mere generelt, når markedet i eksportlandet er udsat for betydelige forvridninger. Desuden peger Kommissionen på, at de relevante EU-forordninger (antidumping- og antisubsidieforordningerne) bør ændres således, at en række frister for erhvervslivet forkortes formelt, og høringer af medlemsstaterne kan strømlines. Derved kan Kommissionen indføre antidumping-told hurtigere, end det er tilfældet i dag. Kommissionen understreger, at man også vil finde tidsbesparelser ved at effektivisere egne interne antidumping-procedurer. Europa-Parlamentet

og Rådet opfordres til at indgå i samarbejdet om at skærpe regelsættet, og Kommissionen erklærer sig parat til at fremsætte de ovenfor nævnte reformforslag.

Opfordringen fra Det Europæiske Råd den 17. marts 2016 til Rådet om at gennemgå meddelelsen med henblik på at gøre en kraftig indsats for at hjælpe stålindustrien foranledigede, at forhandlingerne om moderniseringen af de defensive handelsinstrumenter blev genoptaget på teknisk niveau, indtil videre med fokus på meddelelsens forslag om, at EU skal kunne indføre antidumping-told hurtigere. Den 13. maj 2016 blev de handelsrelaterede elementer af meddelelsen drøftet i Rådet for Udenrigsanliggender – Handel, hvor det fra flere sider blev understreget, at der er behov for at gennemføre en modernisering af de defensive handelsinstrumenter baseret på Kommissionens forslag fra 2013.

Monitorering af al import af stål til EU

I meddelelsen peger Kommissionen på, at der bør indføres et overvågnings-system, som skal monitorere al import af stål til EU, således at foranstaltninger kan aktiveres, når importen truer med at skade de europæiske stålproducenter. Systemet er sidenhen blevet indført af Kommissionen med støtte fra et solidt flertal af medlemsstater, hvilket betyder, at import af en række jern- og stålprodukter alene kan indføres, såfremt importøren har fået udstedt en importlicens til de pågældende produkter. Importen bliver derefter registreret af de nationale myndigheder. Danmark stemte imod forslaget.

Markedsøkonomisk status til Kina i anti-dumping-sager

Interesserede parter opfordres i meddelelsen til at give deres mening til kende i forbindelse med en daværende høring om, hvorvidt EU skal ændre metoder til beregning af dumping fra Kina jf. udløb af visse bestemmelser i Kinas tiltrædelsesprotokol til WTO (populært betegnet at tildele Kina markedsøkonomisk status). Høringen er i dag tilendebragt, men Kommissionen har endnu ikke fremsat det forslag til Rådet og Europa-Parlamentet, der er en forudsætning for at ændre Kinas status. Kommissærkollegiet drøftede emnet den 20. juli 2016, hvor man konkluderede, at man vil vende tilbage til emnet med henblik på at fremsætte et forslag senere på året. Kollegiet understregede endvidere, at EU's defensive handelsinstrumenter skal styrkes, hvilket skal reflekteres i det kommende forslag og endvidere sikres gennem vedtagelsen af ovennævnte moderniseringsforslag.

For så vidt angår konkrete antidumping-sager vedrørende import af stål understreger Kommissionen bl.a. i meddelelsen, at man agter at benytte en ikke tidligere anvendt bestemmelse, om at antidumping-told under visse forudsætninger kan indføres med tilbagevirkende kraft (maksimalt med virkning fra 3 måneder før beslutningen). I juli 2016 effektuerede Kommissionen dette i en antidumping-sag rettet mod stålimport fra Kina. Det skete

med støtte fra et markant flertal af EU's medlemsstater. Danmark stemte imod.

Håndtering af den globale overkapacitet

Foruden at styrke EU's ensidige foranstaltninger til at afbøde konsekvenserne af overkapaciteten på stål, understreger Kommissionen i meddelelsen, at man vil intensivere dialogen med EU's handelspartnere for at håndtere de underliggende problemer. Kommissionen har sidenhen intensiveret den bilaterale dialog med Kina, hvor man gentagne gange har understreget behovet for, at Kina gennemfører en omfattende reduktion af sin stålkapacitet. Kommissionen annoncerede den 13. juli 2016, at man er blevet enige med det kinesiske styre om at etablere en bilateral arbejdsgruppe, der skal monitorere udviklingen i overkapaciteten og verificere de konkrete skridt, der tages for at nedbringe den. Dialogen om nedbringelse af især kinesisk overkapacitet er ligeledes blevet intensiveret i relevante internationale fora, herunder i G20. Kommissionen har i WTO-regi påpeget overfor Kina, at kraftige reduktioner er nødvendige.

b. Investeringer i en moderne og bæredygtig stålindustri

Investering i fremtidige løsninger og teknologi til fordel for en mere konkurrencedygtig industri

For at imødekomme de udfordringer stålsektoren står overfor på længere sigt, vil Kommissionen arbejde på at fremme de løbende investeringer i moderniseringer af stålindustrien. Kommissionen vil bl.a. arbejde for, at de eksisterende muligheder effektivt støtter industrien i dens bestræbelser på nyskabelse:

- Den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI) hjælper med også at få innovation ud i stålsektoren ved at dække de øgede finansieringsrisici i forbindelse med innovative projekter.
- Mulighederne under EFSI supplerer de øvrige EU-fonde såsom forsknings- og innovationsprogrammet Horisont 2020 og strukturfondene og kan og bør kombineres med disse med henblik på en optimal udnyttelse.
- Horisont 2020 og ESIF hjælper, sammen med forskningsinstitutioner og andre interesserede parter, stålindustrien med at udvikle støtte-teknologier inden for ressource- og energieffektivitet langs værdikæden.
- Kommissionen fremhæver endvidere det europæiske innovationspartnerskab om råstoffer samt Kul- og Stålforsikringsfonden der støtter udviklingen i sektoren med over 50 mio. EUR om året.

Investering i mennesker

I forbindelse med moderniseringen af stålsektoren vil Kommissionen gennemføre initiativer, der skal fremme investeringen i menneskelige ressourcer og forbedre beskæftigelsesmulighederne i de tilfælde, hvor de strukturelle ændringer fører til arbejdspladsnedlæggelser.

Investeringen i menneskelige ressourcer vil være udgangspunktet for Kommissionens kommende dagsorden for nye kvalifikationer, hvilket skal gavne bl.a. stålindustrien.

I tilfælde af nedlagte arbejdspladser, kan Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) medfinansiere op til 60 pct. af de samlede omkostninger til beskæftigelsesmæssige foranstaltninger, som hjælper arbejdstagerne med at finde nyt arbejde.

Kommissionen vil gennem de relevante udvalg for social dialog inddrage arbejdsmarkedets parter i udarbejdelsen og gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger ved større flytninger af aktiviteter.

Moderne konkurrenceregler for en stærk europæisk stålsektor

Kommissionen vil gennem konkurrencepolitikken arbejde for at styrke de europæiske stålproducenters langsigtede konkurrenceevne. For at sikre de europæiske producenter lige konkurrencevilkår på internationalt plan arbejder Kommissionen både multilateralt inden for OECD og WTO og bilateralt gennem sine frihandelsaftaler. Kommissionen tilskynder endvidere medlemsstaterne til at gøre bedst mulig brug af de moderne EU-statsstøtterelevanter – det gælder navnlig:

- Mere støtte til grænseoverskridende projekter om industriel forskning eller teknologiprojekter af fælles europæisk interesse (IPCEI)
- Hvad angår de energiintensive industriers energiomkostninger opfordres medlemsstaterne til at yde kompensation for de indirekte finansieringsomkostninger forbundet med støtteordninger til fordel for vedvarende energi.
- Kommissionen er parat til at bistå de nationale myndigheder med at udpege støtteforanstaltninger til at anspore energiintensive brugere til at udvikle innovative løsninger.

c. At forvandle og ressourcer- og klimaudfordringer til muligheder

Mere konkurrencedygtige energipriser i EU-medlemsstaterne

Kommissionen vil arbejde for at fremme energieffektivitet og konkurrencedygtige energipriser i EU.

Kommissionen vil snart fremlægge en række initiativer inden for rammerne af energiunionen, bl.a. forslag om tilrettelæggelsen af elmarkedet, et forvaltningssystem for energiunionen, vedvarende energi og energieffektivitet.

Forskellige EU-finansieringsmuligheder såsom den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSD) og de Europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) støtter allerede tiltag til fremme af energieffektivitet. For eksempel vil ESIF støtte EU-industriernes energieffektivitet, miljøvenlige produktionsprocesser og ressourceeffektivitet med 5,7 mia. EUR i perioden 2014-2020.

Revision af emissionshandelssystemet (ETS)

I forbindelse med den igangværende revision af kvotehandelssystemet (ETS) foreslår Kommissionen, at der iværksættes initiativer som understøtter innovation i stålsektoren, så sektoren kan forblive konkurrencedygtig og tilpasser sig den nye virkelighed med klimaændringer.

For at støtte investeringer i innovation såsom CO₂-opsamling og anvendelsen af teknologiske projekter foreslås det at øremærke godt 400 millioner kvoter fra og med 2021 i en Innovationsfond til dette formål.

Derudover vil yderligere 50 millioner af de uudnyttede kvoter fra EU's markedsstabiliserende kvoterreserve blive lagt til den nuværende pulje til fremme af demonstrationsprojekter og innovation i kulstoffattige teknologier (NER300) for perioden 2013-2020.

Kredsløbet lukkes: den cirkulære økonomi

Knap halvdelen af den nuværende primærproduktion af stål i EU anvender skrot og Kommissionen vurderer derfor, at pakken om den cirkulære økonomi kan være med til at mindske produktionsomkostningerne i stålsektoren. Med sin pakke om den cirkulære økonomi har Kommissionen foreslået at øge genanvendelsesprocenterne for affald, forbedre sorteringsordningerne for bygnings- og nedrivningsaffald og effektivisere ordningerne for udvidet producentansvar.

Pakken om den cirkulære økonomi indeholder desuden flere foranstaltninger til at fremme innovative produktionsprocesser. Industriel symbiose åbner f.eks. mulighed for at øge materiale- og energieffektiviteten i industriprocesserne ved at øge værdien af biprodukter såsom stålslagge i stedet for at disse medfører store bortskaffelsesomkostninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig formelt om Kommissionens meddelelse. Kommissionens forslag om at modernisere EU's defensive handelsin-

strumenter (TDI-modernisering) har en central placering i stålmeddelelsens konkrete handelspolitiske forslag til Rådet og Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens TDI-moderniseringsforslag, herunder i forhold til det i meddelelsen behandlede forslag om at begrænse anvendelsesområdet for EU's regel om brug af den mindste toldsats (LDR) i antidumping- og antisubsidieundersøgelser. Konkret ønsker Europa-Parlamentet at begrænse reglen om den mindste toldsats yderligere, hvilket vil føre til højere toldsatser. Det forventes derfor, at Europa-Parlamentet kan støtte forslaget i meddelelsen om, at begrænsningerne i reglen udvides, således at reglen ikke anvendes i antidumping-sager relateret til stålsektoren og mere generelt, når markedet i eksportlandet er udsat for betydelige forvriddinger.

Det forventes endvidere, at Europa-Parlamentet kan støtte, at undersøgelsesperioderne forkortes. Europa-Parlamentet har i sine ændringsforslag til TDI-moderniseringsforslaget udtrykt ønske om, at fristen for indførelse af midlertidig antidumping- og udligningstold (antisubsidie) forkortes med 3 måneder. Det er mere vidtgående, end Kommissionen lægger op til i meddelelsen.

Europa-Parlamentet har markeret sig kraftigt på spørgsmålet om at ændre Kinas status i antidumping-undersøgelser (tildeling af markedsøkonomisk status), hvor man med overvældende flertal har vedtaget en resolution om, at Kinas status ikke kan ændres, så længe Kina ikke fungerer som en reel markedsøkonomi (Europa-Parlamentets beslutning af 12. maj 2016 om Kinas status som markedsøkonomi (2016/2667(RSP))).

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Udmøntning af initiativer der beskrives i meddelelsen, vil kunne være forbundet med statsfinansielle,

samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Særligt kan eventuelle protektionistiske tiltag til beskyttelse af den europæiske stålindustri risikere at føre til negative økonomiske effekter i andre dele af erhvervslivet.

Den forudgående registrering af import af visse jern- og stålprodukter, der allerede er vedtaget af Kommissionen har medført administrative byrder for erhvervslivet og myndighederne og der er en risiko for, at indførelsen af told med tilbagevirkende kraft i sig selv vil have en forvridende effekt i markedet for stål og relaterede produkter.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Kommissionens meddelelse ”Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa” har været i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 29. marts 2016. I den forbindelse blev følgende bemærkninger vedrørende de handelsrelaterede emner modtaget:

DI bemærker, at priserne på stål generelt er faldet siden 2008 delvist grundet global overkapacitet, hvilket isoleret set er et gode for den del af europæisk erhvervsliv, der aftager dette råmateriale til produktion med videre.

DI finder det uheldigt, at Kommissionen bruger den aktuelle krise i stålindustrien til at ændre på de overordnede rammer for anvendelsen af EU's defensive handelsinstrumenter. Dette kan begrænse handlen og pålægge europæiske importører og industri, der benytter råstofferne yderligere omkostninger, som vil påvirke konkurrenceevnen negativt gennem øgede forbrugerpriser. DI er således bekymret over flere af de foreslåede tiltag. Det gælder særligt forsøget på at bruge den aktuelle situation i stålindustrien til at fjerne reglen om den laveste told (den såkaldte lesser duty rule). Afskaffes denne regel, vil det være muligt at pålægge en antidumpingtold, som er højere end den skadevirkning, som europæiske producenter lider under. Europæisk industri vil med andre ord blive overbeskyttet, hvilket ikke er godt for konkurrenceevnen.

DI er også modstander af at afkorte høringsprocedurerne i forbindelse med gennemførelsen af antidumping-undersøgelser. En afkortning vil gøre det endnu vanskeligere at identificere og engagere de dele af europæisk erhvervsliv, som anvender importerede varer omfattet af undersø-

gelsen, det vil sige de virksomheder, der står til at få øget deres udgifter, hvis der indføres en endelig antidumping-told.

DI har i øvrigt tilkendegivet, at man er yderst skepisk overfor indførelsen af et importlicenssystem (forudgående importregistrering). Man lægger vægt på, at et sådan system bør medføre så få erhvervsøkonomiske byrder som muligt.

Danske Maritime stiller sig umiddelbart skeptisk over for at gennemføre ændringer i regler og procedurer for Kommissionens brug af defensive handelsinstrumenter med udgangspunkt i situationen inden for stålsektoren. Særligt kan forslaget om at afkorte høringsprocedurerne i forbindelse med gennemførelse af antidumping-undersøgelser vække bekymring, idet et sådant forslag vil vanskeliggøre kortlægning og identifikation af eventuelle negative virkninger for de erhverv, der bruger importerede produkter omfattet af antidumping-undersøgelser. Hvis der eksempelvis tiltænkes indført antidumping-told på importerede stålprodukter, som bruges inden for europæisk skibsbygning og inden for produktion af maritimt udstyr i Europa, kan det vanskeliggøre inddragelsen af den europæiske maritime industri i høringsprocessen, og industrien risikerer således at stå med øgede udgifter som følge af den endelige antidumping-told.

Dansk Erhverv påpeger, at globalisering og international frihandel bidrager til en positiv international udvikling og til global samhørighed. Dansk Erhverv ønsker frihandel uden væksthæmmende toldbarrierer og med optimale muligheder for at drive virksomhed på globalt plan. Danmark skal være en aktiv del af det internationale samarbejde, og Danmark skal være åben over for de muligheder, som verden rummer.

Dansk Erhverv kan i særlige tilfælde acceptere, at der strammes op på de handelsdefensive instrumenter, der sættes i værk for at forhindre en handelspraksis fra et tredjeland, der i praksis konstituerer dumping af produkter på det europæiske marked.

Dansk Erhverv anerkender at der i særlige tilfælde kan være grund til at iværksætte defensive handelsinstrumenter, men dette bør være undtagelsen snarere end reglen. Defensiv handelsinstrumenter forøger omkostningerne for europæiske virksomheder og forbrugere, særligt dem der forsøger at integrere deres globale værdikæder. Endvidere reducerer antidumping-told forbrugernes valgmuligheder og forøger priserne. I det omfang, at der er behov for at vedtage midlertidige antidumping-foranstaltninger skal dette naturligvis ske så hurtigt som muligt og på et sagligt eller videnskabeligt underbygget grundlag. Dette er afgørende også i relation til at opnå medhold ved WTO's tvistbilæggelsesdomstol.

Dansk Erhverv forholder sig kritisk til at indføre antidumping-told med tilbagevirkende kraft på tre måneder – da dette introducerer en væsentlig økonomisk usikkerhed for danske virksomheder. Dansk Erhverv støtter fuld markedsøkonomisk status til Kina, da dette vil medføre langt større fordele end ulemper for både forbrugere og virksomheder i Danmark (og Europa). Dansk Erhverv støtter ligeledes en modernisering af de defensivt handelsinstrumenter, således at de bliver tidsvarende og kan sikre lige konkurrencevilkår. Dansk Erhverv støtter ikke den konkret foreslåede begrænsning i anvendelsesområdet for EU's regel om anvendelse af den mindste toldsats (lesser duty rule).

Dansk Erhvervs har i øvrigt tilkendegivet, at man er yderst skepisk overfor indførelsen af et importlicenssystem (forudgående importregistrering). Man lægger vægt på, at et sådan system bør medføre så få erhvervsøkonomiske byrder som muligt.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flere medlemsstater har udtrykt stor bekymring for den aktuelle situation i den europæiske stålsektor. En række større handelsliberale og mere protektionistiske medlemsstater har fremsendt et fælles brev til Europa-Kommissionen, hvori man påpeger nødvendighederne af nye initiativer, herunder især inden for handelspolitikken (antidumping), hvor man bl.a. ønsker at skabe fornyet fremdrift i forhandlingerne om Kommissionens forslag om at modernisere EU's defensive handelsinstrumenter.

TDI-moderniseringsforslaget har siden ultimo 2014 været blokeret i Rådet, fordi der ikke har kunnet opnås enighed om et kompromis på spørgsmålet om eventuelle begrænsninger i anvendelsesområdet for EU's regel om brug af den mindste toldsats. Kommissionens forslag indebærer, at reglen ikke anvendes i alle antisubsidie-sager samt i antidumping-sager, hvor relevante råvarepriser er blevet forvrænget som følge af statslig indgriben.

En række handelsliberale medlemsstater udgørende et blokerende mindretal har ud fra et hensyn til de europæiske importører, brugere og forbrugere ikke villet acceptere, at reglens anvendelsesområde begrænses. Omvendt har mere protektionistisk indstillede medlemsstater, ud fra et hensyn til at øge beskyttelsesniveauet, støttet begrænsningerne og foreslået anvendelse af brede definitioner, der muliggør, at reglen kan undlades i mange tilfælde. Imellem disse positioner har befundet sig medlemsstater, der på den ene side gerne ser, at reglens anvendelsesområde begrænses, men samtidigt ønsker at anvende stramme definitioner, der sikrer, at den kun i særlige tilfælde kan undlades. Den aktuelle krise i stålindustrien har øget presset på handelsliberale medlemsstater for at acceptere be-

grænsninger i reglens anvendelsesområde. En række handelsliberale medlemsstater forventes at stå fast på deres modstand mod at begrænse reglens anvendelsesområde, men der er en vis usikkerhed om, hvorvidt der fortsat vil kunne findes et blokerende mindretal.

Det forventes, at der isoleret set vil være opbakning fra flertallet af EU's medlemsstater til at forkorte Kommissionens undersøgelsesperioder som foreslået i Kommissionens meddelelse, men at en række medlemsstater samtidigt vil lægge vægt på, at det ikke sker på bekostning af kvaliteten i undersøgelserne.

Forhandlingerne om, hvorvidt EU skal ændre Kinas status i sine antidumping-undersøgelser jf. vilkårene i Kinas WTO-tiltrædelsesprotokol (markedsøkonomisk status) forventes indledt i efteråret 2016, hvor Kommissionen vil fremsætte sit forslag. Generelt har EU's medlemsstater undladt at give udtryk for egentlige holdninger til spørgsmålet, men det forventes, at særligt en række mere protektionistisk indstillede medlemsstater vil forholde sig kritiske og lægge vægt på, at et evt. forslag ikke medfører forringelser af det nuværende beskyttelsesniveau eller endda, at EU bør styrke det generelle beskyttelsesniveau. I lyset af krisen i stålindustrien og det pres den har medført på en række handelsliberale medlemsstater forventes det, at flere af disse også kan støtte et forslag, der rummer visse effektbegrænsende tiltag, men at de samtidigt vil lægge vægt på, at tiltagene ikke bliver vidtgående.

De overgangsbestemmelser i Kinas WTO-tiltrædelsesprotokol, der har dannet grundlag for EU's anvendelse af særlige regler i antidumpingundersøgelser mod Kina udløber den 11. december 2016. Et forslag om at ændre Kinas status som følge af deres udløb, skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Det anses ikke for sandsynligt, at EU kan nå at træffe en endelig beslutning i 2016.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet enig i, at europæisk industri har en central rolle at spille i forhold til at skabe vækst og jobs i Europa og støtter målet om at fremme gode rammevilkår for den europæiske industri og fastholde produktionsarbejdspladser i Europa.

Regeringen støtter en moderne og åben europæisk industripolitik, der fokuserer på europæiske virksomheders adgang til globale værdikæder, smart produktion samt bedre horisontale rammevilkår for europæisk industri, heriblandt små og mellemstore virksomheder. Regeringen finder det således positivt, at meddelelsen blandt andet fokuserer på behovet for at modernisere stålindustrien bl.a. via øgede investeringer i ny teknologi inden for stålindustrien samt i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Regeringen er ligeledes enig i Kommissionens vurdering af, at denne modernisering og tilpasning først og fremmest skal foretages af industrien selv, mens EU og medlemsstaterne har et mere generelt ansvar for at skabe gunstige rammer for erhvervslivet gennem fair konkurrencevilkår, et bedre investeringsklima og tilstedeværelsen af kvalificeret arbejdskraft.

Regeringen er skeptisk i forhold til en række af de handelspolitiske elementer i Kommissionens meddelelse. Den nuværende krise i den europæiske stålsektor bør i videst muligt omfang løses gennem fornyelse og tilpasning samt gennem dialog med berørte tredjelande med henblik på at adressere den globale overkapacitet. Det er i den sammenhæng vigtigt for danske importører at have adgang til stål af høj kvalitet til konkurrencedygtige priser. Det er ikke i dansk interesse, at tiltag som skal afhjælpe en krise i den europæiske stålsektor får bredere negative følgevirkninger for europæisk industris konkurrenceevne og mulighed for at indgå i globale værdikæder. Regeringen kan støtte Kommissionens intensiverede dialog med Kina og andre internationale handelspartnere om nedbringelse af overkapacitet på stål.

Regeringen kan støtte Kommissionens intention om at forkorte de undersøgelser, der går forud for indførelsen af antidumping-told på fx kinesisk stål, såfremt det kan gøres uden at gå på kompromis med kvaliteten af undersøgelserne. Når EU indfører antidumping-told, kan det have væsentlige negative konsekvenser for berørte europæiske virksomheder, der importerer eller videreforarbejder de pågældende produkter. Foranstaltningerne skal derfor indføres på et solidt fagligt grundlag, og virksomhederne skal have rimelige muligheder for at forsvare deres interesser og/eller foretage de nødvendige tilpasninger af deres forretning.

Regeringen har jf. forhandlingsoplægget, der blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. november 2014, lagt afgørende vægt på, at der ikke som led i forhandlingerne af Kommissionens forslag om at modernisere de defensive handelsinstrumenter foretages begrænsninger i anvendelsesområdet for reglen om brug af den mindste toldsats. Således kan det heller ikke accepteres at udvide de allerede foreslåede begrænsninger, som Kommissionen foreslår i stålmeddelelsen. Reglens formål er at sikre, at EU tilvejebringer en reel beskyttelse af europæiske producenter, der udsættes for skadelig dumping, samtidigt med, at der tages et behørigt hensyn til de europæiske importører, brugere og forbrugere, der i sidste ende betaler prisen for foranstaltningerne. En begrænsning af reglens anvendelsesområde vil være udtryk for en unødvendig overbeskyttelse af visse industrier på bekostning af andre dele af erhvervslivet. Danske virksomheder rammes typisk negativt, når EU indfører antidumping-told.

Regeringen støtter, at Kina tildeles markedsøkonomisk status i antidumping-undersøgelser i overensstemmelse med EU's forpligtelser i henhold til vilkårene i Kinas WTO-tiltrædelsesprotokol. Regeringen vil desuden arbejde for at begrænse eventuelle effektbegrænsende tiltag stramninger eller i det generelle regelsæt mest muligt

Regeringen støtter Kommissionen i, at der ikke er grundlag for at ændre statsstøttereglerne for at styrke den europæiske stålindustri konkurrenceevne.

I forhold til den fremtidige ramme for EU's klimapolitik i de kvotebelagte sektorer arbejder regeringen overordnet for at fastholde og forbedre kvotehandelssystemet som det centrale instrument til at drive en markedsbaseret, omkostningseffektiv og teknologineutral drivhusgasreduktion i EU. Regeringen er positiv overfor den overordnede balance i Kommissionens forslag til revision af kvotehandelsdirektivet, der vurderes at være i overensstemmelse med DER-konklusionerne fra 2014. Regeringen arbejder desuden for, at kvotehandelssystemet fortsat giver incitament til anvendelsen af energieffektiv teknologi samt sikrer tilstrækkelig beskyttelse af virksomheder, der er i risiko for CO₂-lækage.

Regeringen hilser Kommissionens handlingsplan om cirkulær økonomi i Europa velkommen. Regeringen støtter Kommissionens handlingsplan. Kommissionens handlingsplan og lovgivningspakke til fremme af cirkulær økonomi i EU kan være et vigtigt bidrag til øget konkurrenceevne, ressourceproduktivitet, jobskabelse, forsyningsikkerhed og bæredygtig brug af naturressourcer i Europa.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Udvalget er orienteret om Kommissionens meddelelse "Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa" ved grund- og nærhedsnotat af 13. april 2016.

5. Deleøkonomi: En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi, KOM (2016) 356)

Nyt notat

1. Resumé

Det slovakiske formandskab har sat Kommissionens dagsorden for den kollaborative økonomi i Europa på dagsordenen for rådsmødet med henblik på en politisk drøftelse.

Kommissionens dagsorden for deleøkonomi blev lanceret i form af meddelelsen "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi" (KOM (2016) 356) den 2. juni 2016. Meddelelsen indeholder ikke-bindende vejledning om, hvordan eksisterende EU-lovgivning bør anvendes i forbindelse med deleøkonomien. Formålet med meddelelsen er at hjælpe virksomheder og forbrugere med at høste fordelene ved deleøkonomien og diskutere problemer forbundet med usikkerheden vedrørende rettigheder og forpligtelser for deltagere i deleøkonomien. Meddelelsen omhandler følgende problemstillinger: a) krav vedrørende markedsadgang, b) ansvarsordninger, c) brugerbeskyttelse, d) selvstændige og arbejdstagere i deleøkonomien og e) skat. I meddelelsen redegør Kommissionen endvidere for planerne om at etablere en overvågningsramme for deleøkonomien.

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske, statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller øvrige konsekvenser. Det vurderes dog, at Kommissionens retningslinjer kan være med til at skabe klarere rammer for deleøkonomien og dermed hjælpe virksomheder, forbrugere og offentlige myndigheder med at realisere de samfundsøkonomiske fordele ved deleøkonomien.

2. Baggrund

Det slovakiske formandskab har sat deleøkonomi på dagsordenen med henblik på en politisk drøftelse. Dette sker som opfølgning på, at Kommissionen den 2. juni 2016 offentliggjorde meddelelsen "En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi" (KOM (2016) 356), som udstikker ikke-bindende retningslinjer for, hvordan eksisterende EU-lovgivning bør anvendes i forbindelse med den kollaborative økonomi. I det følgende benyttes betegnelsen "deleøkonomi", som er den mest anvendte betegnelse om det definerede område i Danmark.

På konkurrenceevnerådsmødet d. 29. september 2016 vil Kommissionen præsentere meddelelsen, og der forventes udveksling af foreløbige synspunkter fra medlemsstaterne.

3. Formål og indhold

Formålet med dagsordenspunktet er at give medlemslandene mulighed for at drøfte deleøkonomien i EU, herunder særligt Kommissionens meddelelse ”En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi” (KOM (2016) 356)) fra juni 2016, der blev fremsat i opfølgning på Kommissionens strategi for det indre marked (KOM (2015) 550).

Formålet med Kommissionens meddelelse er at hjælpe virksomheder, forbrugere og offentlige myndigheder i Europa med at høste fordelene ved deleøkonomien. Samtidig ønsker Kommissionen at fremme en mere ensartet anvendelse af EU-lovgivningen inden for det indre marked i medlemsstaterne.

Meddelelsen indeholder ikke-bindende juridisk vejledning og politiske retningslinjer til offentlige myndigheder og markedsaktører inden for fem problemstillinger:

a. Krav vedrørende markedsadgang

Et centralt spørgsmål er ifølge Kommissionen, om og i hvilket omfang deleøkonomiske platforme og tjenesteudbydere skal være underlagt kravene om markedsadgang under EU-lovgivningen – dvs. de krav en virksomhed skal leve op til, for at få lov til at være på markedet. Disse kan omfatte krav om virksomhedstilladelser, licensforpligtelser eller minimumskrav for kvalitetsstandarder. Medlemsstaterne opfordres til at revidere, forenkle og modernisere de eksisterende krav til markedsadgang, som generelt gælder for aktørerne på markedet og til at forsøge at lette unødvendige lovgivningsmæssige byrder. Kommissionen opstiller i meddelelsen konkrete retningslinjer vedrørende markedsadgang i forhold til professionel udbydelse af tjenesteydelser, peer-to-peer udbydelse af tjenesteydelser og kollaborative platforme.

b. Ansvarsordninger

Kommissionen påpeger, at online platforme, som formidlere af informationstjenester, ikke er ansvarlige for de informationer de opbevarer, hvis platformens aktiviteter fungerer som værtstjeneste under e-handelsdirektivet. Hvorvidt deleøkonomiske platforme kan nyde godt af en sådan ansvarsfritagelse, skal ifølge Kommissionen vurderes fra sag til sag, afhængig af graden af online-platformens kendskab til og kontrol over de informationer, som den er vært for. Deleøkonomiske platforme opfordres samtidig til fortsat at indføre frivillige foranstaltninger til at bekæmpe ulovligt indhold på Internettet.

c. Brugerbeskyttelse

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at forbrugere nyder en høj grad af beskyttelse, samtidig med at de ikke pålægger uforholdsmæssigt store informationsforpligtelser og øvrige administrative byrder for privatpersoner, der ikke kan anses som erhvervsdrivende men som lejlighedsvist udbydere af tjenesteydelser. Medlemsstater opfordres også til at gøre brug af online tillidsskabende mekanismer, såsom online-rating og bedømmelsessystemer. For at adressere uklarheder om, hvornår tjenesteudbydere kan betragtes som erhvervsdrivende i forbindelse med ydelser, der tilbydes på peer-to-peer basis, har Kommissionen i den reviderede vejledning til direktivet om urimelig handelspraksis (SWD (2016) 163) udarbejdet retningslinjer herfor. Det fremgår blandt andet, at jo hyppigere en tjeneste udbydes, jo mere der eksisterer et profitorienteret motiv og jo større en omsætningsstørrelse en udbyder generer, desto mere sandsynligt er det, at udbyderen kan ses som erhvervsdrivende.

d. Selvstændige og arbejdstagere i deleøkonomien

I forhold til spørgsmålet om, hvornår der eksisterer et ansættelsesforhold i deleøkonomien, henviser Kommissionen til EU's arbejdslovgivning. Dette skal vurderes fra sag til sag, men især tre kriterier kan spille en rolle:

- Tilstedeværelsen af en form for subordination
- Udbyderen af den underliggende tjenesteydelse skal udføre en aktivitet med en økonomisk værdi, som er reel og udelukker tjenesteydelser, der betragtes som marginale og supplerende
- At udbyderen modtager et vederlag.

Medlemsstaterne opfordres til at vurdere tilstrækkeligheden af deres nationale ansættelsesregler med hensyn til de selvstændiges behov i den digitale verden og udviklingen inden for deleøkonomiske forretningsmodeller, samt til at tilbyde vejledning i anvendelsen af nationale ansættelsesregler med henblik på arbejdsforholdene i deleøkonomien.

e. Skat

Kommissionen understreger, at aktørerne inden for deleøkonomien er omfattet af skatteregler ligesom alle andre økonomiske aktører. Det omfatter indkomstskat, selskabsskat og moms. Medlemsstaterne bør tilstræbe forholdsmæssige forpligtelser og ensartede regler for virksomheder, der tilbyder den samme tjenesteydelse. Skatteopkrævningen bør desuden lattes og forbedres, og medlemsstaterne opfordres til at øge gennemsigtigheden om skatteforpligtelserne ved hjælp af onlineinformation.

Overvågning

Udover de ovenstående retningslinjer, redegør Kommissionen i meddelelsen endvidere for sin plan om at etablere en overvågningsramme for dele-

økonomien. Formålet vil være at følge tendensen for priserne og tjenesteydelsernes kvalitet og identificere eventuelle problemer eller forhindringer, især hvis disse vedrører forskelle i national lovgivning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens retningslinjer er ikke juridisk bindende, og meddelelsen har derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Meddelelsen varsler heller ikke om kommende lovgivningsmæssige tiltag.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Meddelelsen varsler heller ikke kommende initiativer, som forventes at medføre statsfinansielle konsekvenser. Det vurderes dog, at Kommissionens retningslinjer kan være med til at skabe klarere rammer for deleøkonomien og dermed hjælpe virksomheder, forbrugere og offentlige myndigheder med at realisere de samfundsøkonomiske fordele ved deleøkonomien.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet eller øvrige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Kommissionens meddelelse ”En europæisk dagsorden for den kollaborative økonomi” har været i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål.

Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri (DI), LO og FTF, Dansk Arbejdsgiverforening og Forbrugerrådet Tænk.

DI støtter Kommissionens tilgang til deleøkonomi og finder det positivt, at Kommissionen lægger vægt på ensartet implementering og håndhævelse af eksisterende EU-retsakter, fremfor at foreslå ny ”one-size-fits-all” regulering. DI understreger, at de deleøkonomiske forretningsmodeller ikke udgør én sektor eller ét marked. Det er også positivt, at Kommissionen ønsker at sikre ensartede vilkår for sammenlignelige deleøkonomiske tjenester og opfordrer medlemslandene til at undersøge muligheden for at forenkle eksisterende lovgivning. DI er desuden enige i, at man i medlemslandene bør sikre, at både brugerne og de deleøkonomiske tjenester kender deres rettigheder og pligter. Samtidig bør de deleøkonomiske tjenester ikke påføres unødvendige byrder.

DI støtter Kommissionens anbefaling om, at medlemslandenes skattemyndigheder bør samarbejde med de deleøkonomiske tjenester om at sikre indberetning af skatteoplysninger, og finder endvidere, at det kan være formålstjenstligt med en styrket informationsindsats om de skattemæssige konsekvenser af at benytte deleøkonomiske tjenester.

DI bemærker, at den deleøkonomiske forretningsmodel først inden for de sidste år har nået en udbredelse, hvor den i væsentlig grad influerer det europæiske erhvervsliv. DI støtter derfor Kommissionens forslag om at styrke overvågningen af deleøkonomien. DI understreger samtidig, at der er behov for fælles definitioner for at kunne indsamle mere struktureret viden om deleøkonomiens betydning og udbredelse.

LO og FTF finder, at betegnelsen ”platformsøkonomi” er mest rammende for den aktivitet, som digitale, profitbaserede virksomheder udviser. ”Kollaborativ økonomi” eller ”deleøkonomi” antyder, at virksomhederne benytter nonprofit-forretningsmodeller, hvilket ifølge LO og FTF ikke er tilfældet for profitsøgende virksomheder. LO og FTF anvender derfor betegnelsen platformsøkonomi i deres høringsvar.

LO og FTF finder det positivt, at Kommissionen med meddelelsen forsøger at præcisere fortolkningen af gældende EU-regler i forhold til platformsøkonomien, og at Kommissionen understreger vigtigheden af at beskytte persondata. LO og FTF ser dog også meddelelsen som et udtryk for, at Kommissionen i første omgang ikke ønsker at regulere området på EU-niveau til dels, fordi man mener, at der mangler tilstrækkelig viden. Selvom LO og FTF støtter, at ny regulering skal bygge på grundig viden, opfordrer LO og FTF regeringen til at arbejde for, at Kommissionen afsøger mulighederne for EU-regulering af platformsøkonomien.

LO og FTF opfordrer Kommissionen og regeringen til at være opmærksomme på vanskelighederne ved at vurdere det reelle vækstpotentiale i platformsøkonomien. Det anføres, at disse typer virksomheder ikke nød-

vendigvis bidrager med ny vækst, men blot et skifte fra én type ydelse til en anden.

I forhold til afsnittet om krav til markedsadgang og hensynet til offentlige interesser, understreger LO og FTF, at det er vigtigt at sikre, at udbydere af ydelser på digitale platforme lever på til lovmæssige kvalitets- og sikkerhedskrav. Umiddelbart er LO og FTF positivt indstillede over Kommissionens distinktion mellem platforme, der blot tilvejebringer en informationservice, og platforme, der selv tilvejebringer den underliggende service. For så vidt angår Kommissionens opfordring til, at medlemsstater bør vurdere, simplificere og modernisere reglerne for markedsadgang med henblik på at fjerne unødvendige byrder, advarer LO og FTF i mod, at hensynet til platformsøkonomien bliver brugt som en løftestang til de-regulering.

I forhold til spørgsmålet om selvstændige og arbejdstagere, opfordrer LO og FTF regeringen til på europæisk plan arbejde for, at platformsøkonomien reguleres på en måde, så den ikke svækker arbejdstagerrettigheder og arbejdsvilkår. LO og FTF mener, at det i en dansk kontekst vil være relevant at undersøge, om lovgivningens definitioner af bl.a. arbejdstager/lønmodtager og selvstændig virksomhed sikrer arbejdsmarkedets parter tilstrækkelige muligheder for at lade løn- og arbejdsvilkår for alle relevante arbejdstagere omfatte af kollektive aftaler og overenskomster. LO og FTF understreger desuden, at arbejdstagere på platforme, der kan defineres som at indgå i et arbejdsgiver/lønmodtagerforhold, som udgangspunkt skal sikres de samme rettigheder som traditionelle lønmodtagere. Denne problemstilling bør ifølge LO og FTF indgå klart i den offentlige høring om den sociale søjle, som afsluttes i december 2016.

I forhold til skattebetaling, finder LO og FTF det positivt, at Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at lette og forbedre skatteopkrævningen ved at gøre brug af de muligheder, der tilbydes via de digitale platforme. For LO og FTF er det afgørende, at der på europæisk plan sættes ind for at sikre beskatning af platformsvirksomheder. Virksomhederne bør underlægges en automatisk indberetningspligt over for de nationale skattemyndigheder. LO og FTF mener endvidere, at man på EU-plan bør sætte en stopper for platforms- og andre multinationale virksomheders brug af skattely, eksempelvis ved sætte hårdere ind over for de lande, som tilbyder skattely, ligesom der bør indføres land for land afrapportering.

DA ser i lighed med Kommissionen mange fordele ved deleøkonomi, og kan tilslutte sig, at forholdene for deleøkonomiske virksomheder primært udgør en erhvervspolitisk dagsorden i forhold til markedsadgang, skatteregler mv. I relation hertil henviser DA derfor til høringssvar fra DI og Dansk Erhverv Arbejdsgiver.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt deleøkonomien giver anledning til nye udfordringer på det ansættelsesretlige område, finder DA, at de eksisterende arbejdsretlige regler for at afgøre, hvornår en person er selvstændig erhvervsdrivende eller arbejdstager, er tilstrækkelige. DA finder det derfor positivt, at Kommissionen ikke ser et behov for en overordnet EU-retlig regulering på det ansættelsesretlige område.

DA bemærker endelig, at de vejledende kriterier for, hvornår en person er selvstændig tjenesteyder eller ansat, følger af dansk retspraksis og bygger på en vurdering af, om den pågældende person i en vis periode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og er underlagt dennes instruktion og kontrol. Hertil er det DA's opfattelse, at hovedparten af de tjenesteydere, der i dag leverer ydelser til de deleøkonomiske virksomheder er selvstændige tjenesteydere.

Forbrugerrådet Tænk henviser til deres generelle holdninger til det deleøkonomiske område. Det fremgår af hovedsigtelinjerne, at Forbrugerrådet Tænk inden for deleøkonomien vil arbejde for: 1) at den nuværende lovgivning revideres, og der indføres krav til forbrugerbeskyttelse, 2) at professionelle mellemlid gøres ansvarlige, når de spiller en aktiv rolle og/eller har en økonomisk interesse, 3) at forbrugeren og 'prosumeren' (leverandøren) skal have klageadgang, 4) at der skal være klare regler og rettigheder på det deleøkonomiske område og let adgang til information, 5) at det bør være et lovkrav, at både forbrugere og 'prosumers' er dækket af forsikring, garantier og sikkerhed samt til forståelig information og 6) at forbrugere ikke vildledes om miljøgevinster, der ikke er belæg for, eller utilsigtet bringes til at støtte de deleøkonomiske forretningsmodeller, som de af etiske årsager ikke ønsker.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forholder sig overvejende positivt overfor Kommissionens tilgang, som vurderes at give de nationale myndigheder den rette fleksibilitet og dermed det bedste grundlag for at videreudvikle deleøkonomiske forretningsmodeller. Samtidig finder flere medlemsstater, at deleøkonomiens betydning for eksempelvis arbejdsmarkedsforhold og forbrugerrettigheder bør afklares nøjere.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at deleøkonomien skaber nye muligheder for forbrugere og iværksættere og rummer et stort potentiale for vækst og beskæftigelse i Europa.

Regeringen støtter fuldførelsen af et reelt indre marked, som bør kendetegnes ved åbenhed over for innovative løsninger og konkurrence. Der skal således være fokus på at udvikle løsninger og forslag, som kan lette virksomhedernes administrative byrder. Endvidere skal det sikres, at europæiske virksomheder konkurrerer på lige vilkår.

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen og støtter intentionen om at sikre vækst gennem en stabil og bæredygtig udvikling af deleøkonomien i EU. Samtidig er regeringen enig med Kommissionen i, at deleøkonomien også kan skabe udfordringer, eksempelvis i forbindelse med skattebetaling. Det er vigtigt at finde den rette balance, så der sikres et godt grundlag for lige konkurrence mellem traditionelle virksomheder og deleøkonomiske virksomheder og effektiv brugerbeskyttelse, samtidig med at der gives plads til innovation og nye forretningsmodeller.

Regeringen støtter Kommissionens budskab om at være påpasselig med at indføre ny regulering af forretningsmodeller og aktører i deleøkonomien og finder det positivt, at Kommissionen fokuserer på at fremme en mere ensartet anvendelse af eksisterende EU-lovgivning. Det er vigtigt, at usikkerhed omkring anvendelsen af gældende regler ikke hindrer udviklingen af nye forretningsmodeller i deleøkonomien, til gavn for vækst.

I den forbindelse støtter regeringen generelt indholdet i Kommissionens retningslinjer for anvendelsen af EU-regulering i forbindelse med deleøkonomien.

Endelig støtter regeringen Kommissionens intention om at etablere en overvågningsramme for deleøkonomien. Regeringen opfordrer Kommissionen til at sikre en standardiseret dataindsamling om deleøkonomien i EU og udarbejde en fælles afgrænsning af deleøkonomien.

Regeringen vil endvidere arbejde for, at Kommissionen vil gøre de indsamlede oplysninger offentligt tilgængelige i et brugervenligt format, så der skabes et samlet overblik over udviklingen af deleøkonomien i EU samt de lovgivningsmæssige rammer i de enkelte medlemsstater. Det vil være til gavn for deleøkonomiske virksomheder, som ønsker at skalere i det indre marked. Samtidig ser regeringen gerne, at der etableres et kontaktpunkt i hvert medlemsland (evt. i regi af eksisterende kontaktpunkter/erhvervsservice), som kan være med til at afklare, om den enkelte virksomheds forretningsmodel er i overensstemmelse med reguleringen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget er orienteret ved grund- og nærhedsnotat af 20. juni 2016.

